УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

одинокий український католицький тижневик у Канаді.

Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.

Річна передплата $2.00

Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS

Published Every Tuesday by the

UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED

10012-109th Street, Edmonton, Alberta

Phone 25708.

Vol. XIII. No. 29. Edmonton, Alberta, Tuesday, July 16, 1940. Едмонтон, Алберта, вівторок, 16. липня, 1940. Число 29. Рік XIII.

Самітні Будуть Перші Покликані до Військової Муштри

Дост. І. Ґ. Ґардинер оповістив у парляменті, що нежонаті мужчини перші будуть покликані до військового вишколу після державної реґістрації, яка відбудеться в другій половині серпня.

Щоби не було "несправедливого і невластивого натиску", мужчини будуть покласифіковані для негайного, і пізнішого вишколу. Поділ переведуть дистриктові судді.

Жонаті мужчини і ті, що працюють у важних індустріях, будуть зараховані на пізнішу лісту.

Не буде ніяких звільнень від військового вишколу, за виїмком невеликого числа тих, яких звільняє самий закон.

Тих, що одружаться 15. липня або потім, будеться уважати нежонатими.

Реґістрація мабуть зачнеться 19. серпня і буде тревати три або чотири дні. Всі особи від 16 року життя мусять зареґіструватися. В місцевих реґістраційних урядах будуть перховані копії зареґістрованих від 21—45 р. життя, тобто тих, які можуть бути покликані до чинної військової служби.

Реґістраційні карти будуть передані місцевими суддями до центрального судді. Він їх поклясифікує по рокам і буде знати, скільки є в кожній провінції молодих мужчин від 21 років вгору. Так будуть кликати до військового вишколу рік за роком, поки не буде покликано потрібне число. Загальний вишкіл треватиме 6 тижнів. В часі вишколу кожний могтиме заявитися куди він схоче бути приділений — як охотник у міліції чи для заморської служби, а також до якого роду зброї.

(Докладніше про це на 3-ій стороні).

Британські діти, перевезені за море на час війни, висідають з корабля у канадійськім порті.

Переформований Домініяльний Кабінет має 18 Міністрів

Премієр Мекензії Кінг оголосив на засіданні парляменту минулого тижня нове уформовання домініяльного кабінету. Кабінет складається тепер з 18 міністрів. В тім числі декотрі міністри були назначені до новостворених департаментів, інших міністрів перекинено з одного департаменту до другого.

Той переформований кабінет представляється тепер так:

Премієр міністрів, президент державної ради, державний секретар для заграничних справ: Вдост. В. Л. Мекензі Кінг.

Міністер без теки: дост. Равл Дандюран.

Міністр справедливости й генеральний правник Канади: Вдост.. Ернест Ляпойнт.

Міністр публичних робіт і транспортації: дост. П. Й. А. Кардин.

Міністр державної оборони: дост. Й. Л. Ралстон.

Міністр пенсій і державного здоровля: дост. Аєн Мекензі.

Міністр повітряної оборони держави: дост. С. Ґ. Павер.

Міністр фінансів: дост. Й. Л. Ілслій.

Міністр рибництва: дост. Й. Е. Мішо.

Міністр зброї й постачань: дост. С. Д. Гов.

Міністр рільництва й державної военної служби: дост. Й. Ґ. Ґардинер.

Міністр праці: дост. Н. А. МкЛерті.

Міністр промислу й торговлі: дост. Й. А. МекКиннон.

Міністр копалень і природніх багатств: дост. Т. А. Крірар.

Державний секретар Канади: дост. П. Ф. Кесґрейн.

Міністр державних прибутків: дост. С. В. Ґибсон.

Міністр державної оборони морських діл: дост. А. Л. Мекдоналд.

Генеральний постместер: дост. В. П. Молок.

РОСІЯ ПОЧИНАЄ НАТИСКАТИ НА ТУРЕЧЧИНУ

З Царгороду доносять, що турецьке правління скликало на пятницю надзвичайну сесію парляменту, щоб обговорити російські домагання, які большевики предложили Туреччині. Офіціяльні турецькі круги заперечують будьто би Росія переслала Туреччині свої домагання в роді ультимату, але високі політичні кола в Царгороді запевняють, що Росія переслала Туреччні ноту з домаганням спільної контролі Дарданелів.

Дюк Виндзор ґубернатором Багамських Островів

З Лондону доносять, що 10 липня департамент доміній і кольоній оголосив назначення дюка Виндзора ґубернатором і головним військовим комендантом британських Багамських островів.

Не подано однак, коли дюк і княгиня Виндзор виїдуть до Насав — осідку того ґубернаторства. Дюк і княгиня, що перед кількома тижнями виїхали з Франції й осіли були в Мадриді (Еспанії), переїхали опісля до Портуґалії. Там вони тепер перебувають.

(Князь Виндзору це бувший король Едвард VIII.)

17,000 ПОЛІТИЧНИХ АРЕШТІВ У ФРАНЦІЇ

Лондонський часопис "Сксченндо Телеграф" доносить з достовірного джерела, що німецькі націсти заарештували 17,000 політично намилих осіб у тій частині Франції, що находиться під німецькою окупацією.

Французький уряд Петена подав, що він звернувся до німецького уряду за дозволом вернутися до Парижа й осісти в Шато Версай.

151 ІТАЛІЙСЬКИХ ЛІТАКІВ ЗГИНУЛИ В 20 ДНЯХ

Італійське командування призналося до тяжких страт у повітрі і на морі в війні з Анґлією.

За 20 днів згинуло 151 італійських летунів і 103 було ранених.

Італійський командант повітряних сил ґенерал Прікольо признався, що велике число з 300 літаків, які боролися з англійською фльотою на Середземнім морі, вернулось ушкодженими, а три літаки зов сім не вернулися.

Італійці призналися до втрати одного контрторпедовця. З невідомих причин згорів на морі перевозовий корабель, причім згинуло 200 жовнірів.

АНҐЛІЯ ХОЧЕ ЗАМИРИТИ ЯПОНІЮ І КИТАЙ

Британський уряд є схильний поробити концесії Японцям у надії, що це доведе до замирення між Китаєм і Японією.

Анґлія годиться замкнути на три місяці дорогу через Бурму в Індії, куди вивозять воєнні матеріяли до китайської армії, і крім того поробити концесії в Гонг-Конґу.

Хоч Анґлія не думає зрікатися своїх торговельних і індустріяльних інтересів на Далекому Сході, то однак поробить концесії, щоб тільки довести до покінчення трилітньої японсько-хінської війни.

Якщо заходи Анґлії поведуться, британський уряд зможе всю свою увагу звернути на війну в Европі. А можливо що й Злучені Держави зможуть активніше зацікавитися подіями в Европі.

Слідне наближення між Британією й Росією

Британський підсекретар заграничних справ Р. А. Батлер, заявив у парляменті 11 липня, що британські заходи в кількох останніх місяцях навязати приятельські взаємовідносини з Росією, здобувають все більший успіх.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

КОНКУРС

НА ПРИЙНЯТТЯ СТУДЕНТІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМИНАРЯ

Отсим подається до відома, що їх Преосвященство приимають до Духовного Семинаря студентів, що бажають посвятитися духовному званню і працювати як священики для нашого народу. Кандидати мусять мати укінчену вищу щколу (гай скул), бути здорові, побожні й ідейні молодці. Винятково можуть бути прийняті кандидати з XI. ґрейдом, але мусять бути дуже здібні.

Кандидати повинні знати латинську мову, щоб могли вчитися фільософії.

Зголошуватись треба негайно, найдальше до 10-го серпня, на адресу:

BISHOP'S CHANCERY

235 Scotia Street Winnipeg, Man.

Франція Перетворюється в Тоталітарну Державу

Франція перетворюється в державу з корпоративним устроєм, подібним до фашистівської Італії.

Дня 9-го липня французький парлямент, що зібрався в Віші, теперішнім осідку французького уряду, а також французький сенат — дали урядові під головуванням маршала Петена вільну руку зложити нову конституцію для тоталітарного устрою держави.

Палата послів 395 голосами проти трьох поперла законопроєкт, який надає правлінню Петена повне право написати нову конституцію. Сенат попер той внесок 225 голосами проти одного.

Уряд потребував ще формальної апробати від національного зібрання — спільного засідання обох палат, але це вже лиш проста формальність, бо законопроєкт і так перейшов уже в обох палатах майже одноголосно. На другий день він перейшов і ту формальність.

Послів, що були присутні на засіданні парляменту, було менше ніж дві третини.

Уступлення президента Лебруна було передбачене, як і передбачене було перетворення французької республики в тоталітарну державу.

Це буде четверта Франція. Третя Французька Республика була сформована після упадку королівської Франції Наполеона III.

Під новою конституцією теперішній премієр, маршал Петен, стане "вождем держави", але він буде лиш номінальним вождем. Властивий провід держави буде спочивати в руках тріюмвірату, до якого ввійдуть: ґен. Вейґан, бувший премієр Ляваль і бувший міністр праці Маркет.

Японія грозить мілітарною акцією проти Британії на Далекому Сході

Поінформовані круги в Токіо є тієї думки, що Японія приготовлена повзяти мілітарні кроки проти Гонґ Конґу якщо Британія далі буде відмовлятись спинити пересилку зброї Хінцям, яку вона шле через Бурму.

Ті самі круги кажуть, що пляни Японії вдарити на Гонґ Конґ є цілком готові та що вона тільки жде на відповідь з Лондону.

З Лондону однак повідомляють, що британське правління одержало на днях від свого амбасадора з Токія звіт про його переговори з японським урядом у справі японського домагання спинити висилку зброї Хінцям шляхом через Бурму. Той звіт британський уряд розглядає і є можливість, що переговори між Британією і Японією будуть у тій справі продовжатися.

ДЕ ВАЛЕРА ВІДКИНУВ ПРОПОЗИЦІЮ СПІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Невтральність Вільної Ірляндської Держави загрожує британським оборонним плянам.

Британський уряд старався прийти до згоди з премієром Ейри (Ірляндської Вільної Держави) Де Валерою в справі спільної оборони всіх трьох Британських Островів. Однак переговори в тій справі не дали бажаних результатів. Де Валера далі тримається невтральної політики Ейри й не погодився на пропозицію Британії, щоб та ввела на ірляндську територію свою армію для скріплення оборонних сил того острова.

Відмовившись від співпраці з Великою Британією, Де Валера віднісся до уряду Північної Ірляндії й запропонував йому стати разом з Ейрою на захист невтральности цілої Ірляндії. Однак премієр Північної Ірляндії, Крейґавон, зі своєї сторони рішений задержати становище Північної Ірляндії як одноцілої частини Злученого Королівства й сторони воюючої, а не невтральної.

Розглядаючи ту ситуацію, лондонський Нюз Кроникл пише, що "британський кабінет не має на меті ввести свою армію в границі Ейри. Все що він зможе зробити, то почините всі приготування, щоб в випадку нападу на Ейру, на перший її поклик поспішити їй на поміч."

В міжчасі Британія скріпить військову залогу в Північній Ірляндії, щоб у кожній хвилині мати "задні двері" забезпечені.

Понеділкова преса повідомляє, що ірляндський уряд погодився на те, щоб вразі ворожої інвазії на Ейру, британські війська ввійшли в той край і спільно з військами Ейри вигнали ворога.

БРИТІЙЦІ ЗІСТРІЛИЛИ 147 НІМЕЦЬКИХ ЛІТАКІВ

В Лондоні проголошено 11 липня, що Королівська повітряна фльота й протилетунські гармати зістрілили від 18 червня, то є відколи Німці почали на більшу скалю атакувати Британію з повітря, 73 німецькі літаки. В додатку до цього військові круги є певні, що велике число інших ворожих літаків ушкоджено так важко, що вони не долетіли до своїх німецьких баз. Загалом дотепер зістрілено 147 німецьких літаків над або біля Британії.

НЕ ВИСИЛАТИ ЛИСТІВ ДО СОВЕТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

Советські власти на окупованих західньо-українських землях переслідують людей, що дістають пересилку з заграниці. Щоб не наражувати людей на переслідування, ліпше стриматися від посилання листів, карток чи інших посилок до людей, що живуть під советською окупацією. ("Українське Слово".)

ҐЕН. МЕКНОТОН КОМАНДАНТОМ БРИТІЙСЬКИХ ВІЙСЬК

Майор-ґенерал А. Ґ. Мекнотон, командант першої канадійської дивізії, зістав підвищений в ранзі на лефтенант-ґенерала і назначений командантом нових британських військ, в тому канадійських військ в Анґлії.

Ґен. Мекнотон визначається великим орґанізаційним хистом. Йому приписують плян евакуації аліянтських військ зпід Донкирк.

6,700 воєнних полонених у Канаді

Дня 11 липня в Оттаві проголошено, що Канада підприйнялася передержати в своїх таборах 6,700 воєнних полонених, яких почали привозити з Анґлії. Багато їх уже розміщено по далеко від себе розкинених таборах, інші в дорозі до Канади, а ще інших внедовзі привезуть сюди. Яке число вже привезено — уряд тримає в тайні.

Тих полонених, що їх привезено з Британії, будуть тримати окремо від ворожих чужинців інтернованих у Канаді.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ

Замало говорити, що Ви читаєте "УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ", коли дата на наліпці показує, що Ви винні за цей часопис. Виявіть свою прихильність ділом, засилаючи свою передплату ще сьогодні. Коли зробите це, то Ви станете ПРИЯТЕЛЕМ "Українських Вістей", бо Ваша передплата буде заплачена наперед.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

Канадійська Армія Потребує Додатково 40,000 Вояків

Дост. Й. Л. Ралстон, міністр оборони, а також дост. С. Ґ. Повер, міністр летунства, видали в середу заклик до канадійського юнацтва вписуватися до активної військової служби й летунства. Дост. Ралстон сказав, що тепер армія потребує дальших 40,000 юнаків для постійної служби. Майор Павер заявив, що треба багато тисяч в непермаментній активній міліції, які відбували б муштру в дорівочнім часі.

"Пожар наближається до наших власних господарств", сказав у своїм заклику полк. Ралстон. "Вже бачимо дим і майже відчуваємо полумяну горяч". Британські господарства стоять на шляху того пожару. Боротьба Британії почалася, а боротьба Британії є також боротьбою Канади.

Війни не виграється лиш дефензивою. Мусить прийти час на офензиву. Тому Канада потребує людей для тієї конечности. І тому власне полк. Ралстон сподівається, що відгук Канадійців на заклик уряду буде негайний і більш ніж удоволяючий. Він сказав, що кожний Канадієць повинен усвідомити собі, що кожний тілесно здоровий мужчина в віці від 19 до 45 літ а навіть і вище, повинен підготовитися в військовій муштрі й бути готовим стати на оборону краю.

РУМУНІЯ ГРОЗИТЬ ЗІРВАННЯМ ЗВЯЗКІВ З ТУРЕЧЧИНОЮ

З Букарешту повідомляють, що Румунія рішилася зірвати звязки з Туреччиною як членом балканської антанти, якщо з турецького уряду не уступлять особи, які є відповідальні за заключення пакту взаїмної допомоги між Туреччиною і Анґлією та Францією.

Німецьке посольство в Букарешті сказано королеві Каролові, що найновіша берлінська біла книга "переконуючо доказує", що нібито Туреччина плянувала з аліянтами напад на Румунію і советські нафтові поля.

Реєстрація почнеться около 14-го серпня

В середу проголошено в оттавськім парляменті, що загальна реєстрація Канадійців пічнеться коло 14 серпня й потреває чотири дні.

Канада хоче збільшити торговлю з полуднево-американськими републиками.

Липневий сніжок випав через помилку в Гемилтоні, Онт. 11. липня.

МІЛІОНИ ЛЮДЕЙ В ЕВРОПІ МОЖУТЬ ПОГИНУТИ З ГОЛОДУ

Анґлійський міністр рільництва Гондсон сказав у парляменті, що цього року голодуватимуть в Европі десятки тисяч людей, а міліони з них можливо згинуть голодовою смертю.

В Анґлії буде використаний кожний кусник землі під управу. Недбалим рільникам буде відібрана земля на час війни.

Три Українці згинули на канадійськім воєннім кораблі

Ми вже писали, що коло берегів Франції затонув канадійський контрторпедовець "Фрейзер", зударившись з іншим кораблем підчас евакуації в порті Бордо.

Між матросами, які затонули з кораблем, згинули три моряки Українці: Гр. А. Сцібак з Саскатуну, паляч Степан Сеник зі Свифт Корент, і Гр. Ковбель з Блічер, всі з Саскачевану. Вони згинули вояцькою смертю в обороні Британської Імперії.

В Анґлії покликано до війська дальших 300,000 мужчин. Анґлійська армія має з ними 3,300,000 жовнірів.

Росія мабуть перебере британські нафтові інтереси в Румунії

З Букорешту подають, що в европейських столицях кружляють поголоски, що Британці переговорюють з Росіянами справу продажі Росії багатих румунських нафтових копалень, які є власністю британських компаній. Обчислюють, що Британці вложили в румунську нафтову індустрію около $100,000,000. Британці хотять відпродати ті свої величезні інтереси в Румунії для Росії тому, щоб те багатство не перейшло в руки Німців.

Румунське військо обступило кордоном офіси заграничних нафтових компаній, щоб не дозволити урядникам винести звідтіль пляни або інші папери, що відносяться до тих багатих румунських нафтових піль.

Канада стратила 9 своїх вояків у Франції підчас евакуації свойого війська з Франції, яка мала місце три тижні тому. Припускають, що ті вояки попали в полон.

Щаслива та Нова Зеляндія! В Ашбуртон, біля Овкленд, всі родини, що мають троє або більше дітей у шкільнім віці, дістають безплатне мешкання й землю а також і корову або й дві.

НОВИНКИ

Українське населення Буковини й Басарабії

Великий Атляс України з 1937 року, виданий Науковим Товариством ім. Шевченка у Львові під редакцією д-ра Володимира Кубійовича подає українське населення Басарабії на 750,000, а населення Буковини на 462,000 душ.

Ще торгуються за границю на українських землях

З Берліна подають, що там прибули члени німецько-советської комісії для остаточного поладнання справи границі між німецькою й московською окупацією. Торги ведуться при замкнених дверях.

Червона саранча наситись голод у Басарабії

Займаючи Басарабію, советська Росія загарбала рівно ж найбагатший цього року врожай на Балканськім півострові. Тільки в Басарабії збір пшениці й кукурудзи заповідається великий. В інших балканських краях, в решті Румунії, Югославії, Болгарії й на Угорщині плоди дуже потерпіли від пізних приморозків і повені. Жнива спізнені щонайменше на два тижні.

Ґен. де Ґол про французьку маринарку

Ген. Шарль де Ґол, голова французького національного комітету, у своїй радіопромові, яку виголосив у Лондоні минулої середи до французького народу, схарактеризував британський напад на французьку маринарку під Ораном як "незвичайно жорстокий евізод", однак пояснив, що "краще сталося, що ту французьку маринарку знищено."

"Наш ворог був би вжив ті кораблі як не проти Британії, то проти французької імперії, але Велика Британія не допустила до того," так сказав ґенерал де Ґол.

Перемишль советська твердиня

Московський денник Правда пише, що советська влада сильно укріпила Перемишль і ріку Сян проти Німеччини.

Перемишль, каже "Правда", це другий російський Кронштадт.

В тім місті, де сходяться кордони чотирьох держав, а саме Росії, Німеччини, Словаччини й Угорщини, Москва держить війська київської військової округи під командою ґенерала Ґолікова, одного з близьких співробітників комісаря війни Тимошенка.

Премієр Брекен кандидатом на домініяльного міністра

Заноситься, що Манітоба може втратити свого дбайливого й господарного премієра який довгі роки тішиться вповні заслуженими симпатіями серед загалу населення тої провінції.

З Оттави прийшла вістка, що премієр Мекензі Кінг носиться з думкою назначити нового міністра рільництва на місце І. Г. Гардинера, який цими днями став міністром новоутвореного департаменту державної воєнної служби. Кандидатом на міністра рільництва називають премієра Брекена, який саме тепер перебуває в Оттаві. З інших кандидатів називають І. Г. Росса, ліберального посла з саскачеванського округа Мус Джо, і В. Г. Віра, ліберального посла з округа Мекдоналд.

Мадярські міністри на переговорах у Берліні

Угорський премієр Телекі й міністр Чакі були в вівторок і середу в Берліні. Там вони вели переговори з німецьким міністром заграничних справ Рібентропом і італійським міністром заграничних справ графом Чіяном у справі угорських домагань звороту Семигороду (Трансильванії), який Румунія зайняла від Угорщини після останньої війни.

Поінформовані круги кажуть, що Угорщина вислала до Берліна ноту вже кілька днів тому, в якій ставить як мінімум — зворот Семигороду.

В середу ті переговори закінчено. Угорщина мусіла погодитися заждати зі своїми домаганнями від Румунії аж доки ситуація в центральній Европі не устаткується. Кажуть, що в Берліні обіцяно Угорщині четвертину Семигороду.

Війни недавнього минулого

Французький академік Едмонд Жалю вказує в "Журнал де Женев" не безпідставність переконання, начеб то період від 1864 року до 1914 року був часом миру й перемоги культури. На ділі так не було, бо в тому часі війни не переривалися, в доказ чого ось такий неповний їх список:

1864 р. Прусія й Австрія напали на Данію. **1866 р.** Прусія виповіла війну Австрії. **1870 р.** німецько-французька війна. **1874-5 р.** карлітська війна в Еспанії. **1875 р.** війна в Тинкіні. **1877 р.** московсько-турецька війна. **1878 р.** закінчення 16-літньої московської війни й завоювання Туркестану. **1879 р.** англійська експедиція до Афганістану й війна з Зулюсами. **1879 р.** війна Чілі з Перу й Болівією. **1883 р.** англійці бомбардують Александрію. **1884 р.** Німці занимають Того й Камерун. **1885 р.** війна в Єгипті. **1885 р.** болгарсько-сербська війна. **1886 р.** друга експедиція проти Зулюсів. **1894 р.** хінсько-ніпонська війна. **1897 р.** війна Туреччини з Грецією. **1898 р.** Злучені Держави Північної Америки занимають Кубу й Філіпіни. **1809 р.** війна Англії з Бурами. **1900 р.** війна з хінськими боксерами. **1904 р.** московсько-ніпонська війна. **1912 р.** балканська війна.

Парашутист осідає на землю з повним бойовим вирядом.

Не стало французької фльоти

Британський перший лорд адміралції А. В. Александер повідомив у парляменті 9. липня, що французький 35,000-тоновий панцирник "Рішелю" зістав до тої міри ушкоджений британською фльотою і літаками, що вже більше не здатний і не дістанеться в руки ворогів.

"Рішелю" був наймодерніший з усіх французьких панцирників і був викінчений вже підчас німецької офензиви на Францію. Він схоронився в Дакар, французьким сенегальським порті у східній Африці. Коли французький адмірал відмовився його передати, знищити або згодитись на інтернування, його знищено.

Тут Анх Амена знов поховано

В 1922 році відкрито було могилу в одній з єгипетських пірамід і в ній знайдено мумію (законсервоване тіло) єгипетського фараона Тут Анх Амена, що вмер будучи ще молодим хлопцем. Мумія того фараона пролежала в могилі тисячі років й задержалася в ненарушенім стані. З огляду на війну, єгипетське правління дало приказ знов поховати Тут Анх Амена в його стару могилу. Тіло знов запечатано в три труні — як первісно, з яких внутрішня є з чистого золота, й поховано в фараонському гробівці.

Диктаторські кліщі в Румунії

Румунський король Кароль видав новий державний декрет, яким позбавляє румунський нарід навіть тих куцих свобод, які там дотепер існували. Він проголосив законною одиноку новосформовану тоталітарну партію, в проводі якої стоять люди, що від довшого часу попирали політику прихильну Німеччині. Всякі інші партії, товариства, угруповання, навіть ті, що ще пару тижнів тому були в проводі держави, стоять тепер поза законом. Страшні кари ждуть тих осіб чи угруповань, які схотіли б критикувати теперішній лад і політику держави.

Король всецило піддався під німецький протекторат в надії, що Німеччина вдержить Румунію при житті, на яку готові кинутися всі три її сусіди: Росія, Мадярщина й Болгарія.

Злучені Держави не пішлють війська до Европи

Президент Розвелт сказав у промові в конґресі таке:

"Ми не вжиємо нашої зброї для агресивної війни. Ми не пішлемо наших вояків, щоб взяли участь в европейській війні. Однак ми відбємо напад на Злучені Держави або західню півкулю".

Такі самі слова будуть вписані в програму демократичної конвенції, яка відбудеться наступного тижня.

Сила червоної армії

Зі Стокгольму повідомляють що на західньому кордоні СССР, від Финляндії до Чорного моря, стоїть двоміліонова армія. Взагалі ж під зброєю в СССР шість міліонів та в запасі ще пять міліонів. Літаків СССР має 9,000, танків 6,000, протилетунських гармат 3,000.

Розвелт за доктрину Монрова для Европи й Азії

Президент Розвелт видав нову острогу до европейських держав держатися осторонь від західньої півкулі. Острога, видимо, була викликана відкиненням Німеччиною попередньої американської остороги держатися осторонь від Америки.

Президент заявив при тому, що Европа й Азії повинні би проголосити свої доктрини Монрова щодо себе, себто не пускати держав з інших частин світа захоплювати території в Европі, зглядно Азії.

Президент висказав при тому думку, що про державну приналежність країв повинні рішати всі народи, а не лиш переможці в війні.

Вияснюють засаду Монрова.

Секретар стейту Кордел Гол дав вияснення щодо деяких противенств між розумінням доктрини Монрова, обнятої недавньою заявою президента Розвелта з Гайд Парку, та попередньою заявою самого Гола.

Гол пояснює, що президентів секретар Ерлі забув додати до заяви Розвелта про потребу доктрини Монрова для Азії й Европи, що розуміння такої доктрини в Японії й Німеччині буде очевидно відмінне від доктрини в Америці.

Анґлія запевняє Америку, що вона не бльокує Мартиніки

Британський уряд повідомив офіціяльно уряд Злучених Держав, що він не бльокує Мартиніки, французького острова в середній Америці, ні французьких воєнних кораблів "Жанна д'Арк" і "Беарн".

Американський уряд думає предложити справу Панамериканській Конференції, зложеній з американських міністрів заграничних справ, що незадовго збереться в Гавані на Кубі.

Мадяри стривожені долею Карпатської України

Мадяри сподівалися, що Карпатську Україну загарбали "на віки".

Тому зняли були крик коли в Букарешті появилась була чутка, що "Москва жадає протекції над українськими елементами в Карпатській Україні".

Тепер же телеґрама із Софії, столиці Болгарії, подає, що Мадярщина зажурена з приводу пропаганди Москви в Карпатській Україні.

Втікає, хто може, кажуть Румуни

Усі дороги, що ведуть з Басарабії, занятої Советами, завалені втікачами, що втікають без нічого, рятуючи лиш своє життя. Між іншим втікло коло 40 православних священиків, що прибули у Яс з Басарабії, врятувавши тільки святі образи та церковні прилади.

100-Процент Чистий Лай
ПЕЛЮСТКАМИ
Foremost
ПАКОВАНИЙ В ЕДМОНТОНІ
Особливо відповідний до Роблення Твердого Мила
На відворотній стороні наліпки є точні вказівки в українській мові про те як виробляти мило.
H. H. COOPER LIMITED
EDMONTON, ALTA.

Лідер Румунської Залізної Ґвардії арештований

Румунська жандармерія увязнила лідера румунської Залізної Ґвардії, ґен. Йону Антонескула, в підніжжю семигородських Карпат, як він агітував за тим, щоб щоб сполучити кілька фракцій Залізної Ґвардії в одну організацію.

Зараз на другий день, то є в четвер увечері радіо принесло вістку, що румунська влада випустила Антонескула після того, як він прирік, що відтягнеться цілком від політичної діяльности.

Румунська залізна ґвардія — це здецидовані націсти. Їхнім змаганням є захопити владу вирвавши її з рук короля.

Голод у Парижі

Цілий Париж окружений караванами утікачів, що намагаються дістатись до столиці, щоб мати дах над головою і що зїсти. Тимчасом у самім Парижі зачинає даватись відчувати цілковитий брак поживи. Як так далі піде, то готов настати справжній голод. Утікачі розповідають, що за пачку сардинок, а це була одинока пожива, яку можна було дістати, треба було платити по сто франків. Банкирі, що мали зі собою грубі суми, не могли нічого з грішми вдіяти, бо нічого не можна було за гроші дістати, навіть кімнати на спочинок.

Механічний підслухувач

Американець Винфрид Р. Кох недавно опатентував такий прилад, що можна його носити в кишені, сховати в шуфлядку, або за образ, і деб його не поставити, то він запише все точно, що люди поблизу говорять. А відомо, такий механічний підслухувач дуже придасться на свідчення при судових розправах.

Гакон не хоче резиґнувати

Норвезький король Гакон, що перебуває тепер в Лондоні, відповів, що на зазив норвезьких політичних провідників, щоб зрезигнував з трону, він не резигнує. А тому, що ті провідники й ціле суспільне життя Норвеґії знаходяться під окупацією Німців, які вимушують на норвезьких провідниках певні жадання.

Британці знищили 72 німецьких літаків за тиждень

Німці дорого заплатили за щоденні напади на Анґлію. В шести днях сильних повітряних боїв, які зачалися 18-го травня, Британці знищили 72 німецьких літаків, а не менше як 109 від половини червня.

Морський великан

Шведський інжинір будови кораблів, Івер Гулт, обчислив засадничі частини панцирника 45,000 тон. Як відомо сьогодні, після серії кораблів, що мають 26,000 тон (Франція, Німеччина) і 35,000 тон (Італія, Німеччина) — почались будови великанських кораблів величини 40,000, а то й 45,000 тон.

Отже в цьому великані призначено 10,000 тон містоти на паливо, а 1,000 тон на воду, 7,000 на магазини харчів і т. д.

Найновіший модель зарисовується такими числами містоти: кадовб корабля — 15,800 тон, опанцирення — 18,900 тон, вежі головної артилерії — 6,800 тон, гармати — 6,700 тон; отже разом 49,000 тон містоти.

Болгарин зробив інвазію на румунську територію одинцем

З Софії подають півофіціяльно: Розентузіязмований болгарський жовнір Іванов, узброєний у кріс і двома ручними гранатами, пересадив через румунську границю і 20 румунських жовнірів втекли перед ним з пограничного посту без стрілу.

Болгарська стежа застала Іванова в посіданні посту, весело співаючого. Стежа забрала його назад на болгарську територію.

Анґлійські заперечення

Англійський військовий штаб припоручив одному своєму високому старшині дати річевий виклад про битву в Фляндрії, щоб збити французькі закиди, наче б то Англія в тій битві не хотіла давати французам помочі. В тому викладі англійський старшина крок за кроком переходив розвій тієї битви й доказував, що то Французи були цілий час нерішені що робити, а коли їх штаб навіть рішався на якийсь плян, то по короткім часі виходило, що до того пляну французька армія не готова.

Туреччина і Греція на поготові

Туреччина й Греція скріпили свої військові сили на границі Болгарії. Побоюються, що туди Болгарія і Советський Союз захочуть наблизитись до давньої московської мети, себто до Царгороду (Істанбул) і Дарданелів.

Турецькі дипльомати чекають, коли Росія представить їм свої домагання. Припускають, що Сталін захоче, щоб Туреччина боронила південного берега Дарданелів і Босфорського проливу, що ведуть з Чорного у Середземне Море, а Росія північного. Греція побоюється, що Болгарія під натиском СССР, зажадає виходу на Егейське море через грецьку провінцію Тракію.

Турецький уряд готов взяти під розвагу советські домагання, якщо вони не будуть надто гострі, однак не віддасть Москві ні клаптика своєї території. Турки можуть тільки погодитись на те, що пропустять через Дарданелі тільки свої і советські воєнні кораблі і такі фльоти, на які дасть свою згоду СССР.

Прогулька на Басарабію

Гурток нас Українців з сімох осіб вибрався в вівторок по св. Петрі на прогульку до Румунії. Пять з нас Ґаличани, один з Закарпаття, один з Югославії. До пограничної полоси треба мати "зезволене на побит", яке не так легко дістати, бо в старостві дуже випитують, куди їдеться і пощо, кажуть, що в даній місцевості нема нічого цікавого і т. п. Та на внесене подання дали врешті пропуск і ми вибралися.

На станиці поліції в Окопах нас записують. Один з нас провідник прогульки і його вписують першого: він ручить за нас всіх. По візиті в цлового урядника і заяві, кілько хто має грошей, а можна взяти з собою лиш 10 зл., нас задержує знов в дорозі жовнір і провідник зголошує нас на військовій станиці. Ми врешті йдемо селом Окопи (Козачівка) в долину Дністра. Тут ще раз задержують нас акцизні урядники і кличуть "харона" (перевізника), нашого чоловіка. За перевіз від особи складаємо по 40 ґрошів і широка лодка відчалює від берега. По другій стороні Дністра чекають на нас Румуни. Вони оглядають спис осіб, а поліцай відводить нас до військової станиці. Ми всіли на два візки, ніби фіякри. Везе нас один хлопець 14-літний, другий візок під кермою старого дядька Андрія. Оба візники Українці — поліцай Українець, говорить з хлопцем і з нами по українськи.

За фірманку до Хотина платимо по 1 зл. від особи, або по 30 левів — бо 1 зл то 30 левів. Зразу їдемо догори. Згори видимо по другій стороні (лівій) Дністра містечко Жванець; костельну вежу вже розбирають. Хоч у всіх трьох державах (Польща, СССР і Румунія) тут всюда Українці, компактне населення і в більшости до 95%, та вони ніде не мають самоуправи.

В Окопах видно вивіску синьо-жовтими буквами, на кооперативі. По румунській стороні не видно нічого українського в вивісках, але є живий нарід український, бо це повіт виключно український; по лівій стороні Дністра все мов заклятий край, населення мов по страшній чумі мовчить. Не видно навіть в селі і по дорозі людей, хіба десь не десь іде хтось, та дивиться чи далеко погранична сторожа. Там ніби "українська" республика і робітничо-селянська власть, але вона в руках чужих зайдів, бродяг, а наш Українець, то лише харон, перевізник, погонич, як і в Румунії. Він невільник Москви. Візники говорять по українськи, хлопчина каже: "Ми тут всі Русини — і по руськи говоримо. В школі учать нас лиш по румунськи". Знає дещо по румунськии: як "буна домінаца, буна діє, буна сера" (добрий ранок, день, вечір). При стрічі поздоровляються по українськи: Добрий день.

Як оком глянеш, поля. Господарське приладдя дуже ще примітивне, деревляні старосвітські плуги. У нас лиш кілька метрів за Дністром далеко все гарніше, поступове.

Вїзджаємо в місто Хотин, старий український город, яким управляли тивуни - бояри Галицьких Князів Володимира і Ярослава Осьмомисла, а потім нашого короля Данила. Туди втікав ізгой Іван Берладник. Тамтуди їздив до Галича і вертався грецький цісаревич Андронік, опісля цісар Андронік II., а галицький епископ з двома грецькими митрополитами, що приїхали по Андроніка відпроваджував грецького князя, що знайшов захист у князя Ярослава Осьмомисла. Хотин був і в руках князів, господарів молдавських і в руках Поляків і Турків. Під ним билися і Поляки і Турки, билися й наші козаки бездомні, непомнящі свого роду.

Особлившої культури не видно в Хотині. Дороги зарослі травами — місцями велике каміння, сліди Росії. Чим ближче до міста — видно гарні сади, дерева вгинаються від овочів. Міщани Українці. В місті перевага Жидів. Є й українські крамниці, та вивіски румунські. Поліцаї говорять з нами по українськи. Місто дуже широко розложене. Є тут католицький костел і парохія, — надпись на парохіяльнім домі також польська. Церкви православні, на московський лад. На дверях православної парохії лиш румунська надпись. Видно ті православні всюди однакові. В церкві правлять по румунськи і по українськи. Тримаються вже нового календаря, хоч примусово, але привикають.

Загально всі говорять ще по російськи (маю на думці інтелігенцію) і російська мова тут "панівна", бо навіть, як говорять з нами по українськи — то багато слів російських, навіть в Українців. Говорять також по французьки і дещо по німецьки, — інтеліґенти, як не говорять добре, то бодай розуміють. Я розпитував, чи є тут які архіви, бібліотеки. Відповів мені один з інтеліґентів, мабуть адвокат, що були цінні документи, але оригінали забрали Французи а копії полишили в Хотині і ті копії переслали здається до Букарешту.

З Українцями в Хотині я говорив. Вони не мають тих прав, що Українці на Буковині. Видно що Австрія дала Українцям більшу культуру і свідомість, як Росія. Басарабські Українці немовби завидували буковинським їх більшої національної свідомости, хоч і буковинським Українцям відбирають Румуни помалу але послідовно всі національні права, навіть в Церкві.

Польського священика навіть були усунули Румуни з Хотина, але за ним постояв нунцій і його привернено.

До найцікавіших памяток Хотина належить оборонний замок великанських розмірів. Замок окружений валом, — це велика бувша твердиня, з великим подвірям. В подвірю є турецький мінарет і церква. Під Хотином боролися 1620 р. наші козаки — і вони спричинили велику побіду Польщі над Турками. Католики молилися до Матері Божої Ченстоховської і віднесли велику побіду. Ця побіда над Турками увійшла навіть в церковне правило — і становить правило "оффіціум де вікторія Хоціменсі".

Воювали на цій землі і Турки і Поляки, панували молдавські господарі, Турки, Москалі, тепер Румуни, а наш нарід остав, але без національної свідомости, без рідних шкіл, без своєї влади. Хотин лежить тепер біля границі трьох держав, одна з них бажалаб відібрати нам навіть достоїнство людське, а зробити людину машиною без душі. Та Боже Провидіння чуває над народами. Воно вимірить справедливість всім...

Сонце вже хилилося до заходу, як ми сходили з басарабської, хотинської гори. Воно відбивалося в зеркалі спокійного Дністра. Пригадалися слова мадярської народньої пісні: Марос візет полиек цсендесем, — Марош котить филі вод помалу, до Дунаю. Так і Дністер котить свої филі повільно але певно, так і наша доля мов ті филі котиться помалу — але як Дністер часом збере і розіллє свої води, широко і високо, так і доля народу зміниться — з сумної на веселу — бо на світі все зміняється — і вийде з вузьких камінних чужих берегів — у широке море — волі і свободи.

М. К.

В липні, 1937.

Особлива Вартість
МЕССІ-ГЕРРИСОВІ
Сепаратори Сметани

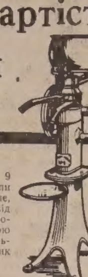

ВИСОКА ЯКІСТЬ — НИЗЬКА ЦІНА

Мессі-Геррисові Сепаратори Сметани Но. 9 це одна з найбільших вартостей, яку коли вам предложували. Їх оцінено якнайнижче, однак вони є Мессі-Геррисової якости від початку до кінця. Славною Мессі-Геррисовою шести-пойнтовою Филм-Флов методою відділювання зберете сметанку з найбільшою видатністю. Це є найбільший ощадник грошей по новій низькій ціні.

Нова низька ціна — Дістанете по догідних умовинах сплати.

Брошурку або точніші пояснення дістанете від місцевого Мессі-Геррисового агента, або пишіть:

MASSEY-HARRIS
COMPANY, LIMITED
TORONTO MONTREAL MONCTON WINNIPEG BRANDON
REGINA SASKATOON SWIFT CURRENT YORKTON
CALGARY EDMONTON VANCOUVER

Купуйте товари роблені в Канаді і так помагайте виграти війну. Знаряди Мессі-Герриса це канадійський продукт

Новинки з Канади

ЗАГАЛЬНА Й ОБОВЯЗКОВА РЕЄСТРАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ ВІДБУДЕТЬСЯ В СЕРПНІ

ОБОВЯЗКОВА ВІЙСЬКОВА ПОВИННІСТЬ ТУТ НЕ ВКЛЮЧЕНА

Доміняльний уряд представив парляментові плян реєстрації мешканців Канади починаючи від 16-го року життя вгору. Та реєстрація має відбутися в серпні й покінчитися того самого місяця.

Реєстрація відбудеться в ціли зібрання інформацій потрібних для ведення війни. Кожна особа, що переступила 16-ий рік життя, має подати: свій вік, стан здоровля, родинні зобовязання, зайняття й бажання послужити державі в її війні з ворогом.

Головою цього цензусу назначено дост. Й. Ґ. Ґардинера, міністра новоствореного департаменту державної военної служби. Двома його заступниками назначені: ґенерал-майор Ля Флеш і суддя саскачеванського апеляційного суду п. Дейвис.

Давніше проголошена рекрутація до обовязкової військової служби не має нічого спільного з цим списом населення; бранка може бути проголошена кожної хвилини. Однак збільшене число охотників, що записуються до війська, може дещо опізнити проголошення обовязкової рекрутації. Дотепер самі охотничі вписи до армії вистарчали. Є в пляні покликати мужчин на короткоречинцеві військові вправи. Роботодавці будуть зобовязані відпускати своїх робітників на двомісячний військовий вишкіл з тим, що після того часу приймуть всіх тих робітників назад до праці.

Загальна реєстрація мужчин і жінок від 16-го року вгору відбудеться таким самим порядком, як відбуваються доміняльні вибори. Її переведе в кожнім доміняльнім виборчім окрузі головний виборчий урядник а йому буде приділено двох помічників. Нагляд над тією реєстрацією обіймуть у кожній провінції судді, що їх призначить головний провінційний суддя.

Реєстрація, як сказано, буде примусова. Хто ж не зареєструється, підпаде приписаній карі.

Уряд сподіється осягнути число зареєстрованих 7,000,000 осіб.

Перед закінченням останньої війни відбулася в Канаді подібна реєстрація й тоді число зареєстрованих досягло було 5,000,000 осіб. Та в той час населення Канади було лиш дещо більше як 9,000,000. Тепер воно переходить 11,000,000 душ.

* *

Підчас минулої війни обовязкова бранка також не ждала на загальну реєстрацію. Тоді законом було проголошено, що всі нежонаті мужчини, котрі не мають нікого на вдержанні, в віці між 20 і 34 років, мають обовязок вступити до військової служби за морем. Назначені трибунали мали розглядати подання тих, що просили звільнення від війська.

Подібну систему уряд введе й тепер з тою ріжницею, що обовязкова служба буде застосована лиш до канадійської території, то значить — для домашньої оборони. До військової служби за морем будуть далі рекрутувати лиш добровольців. Ще оконечно не вирішено, які роки будуть покликані до військової служби.

Хоч у примусовій бранці до війська не будуть взяті на уваґу ані роки ані те чи покликаний жонатий або самітний, все ж будуть зобовязані вступати до війська перш усього ті, котрих зайняття в індустрії менш важне й котрі мають якнайменше родинних зобовязань. Інші можуть бути покликані відбувати військову муштру вечорами, після денної праці.

Загальну мобілізацію краєвої оборони уряд проголосить мабуть у перших днях вересня і її негайно буде переведено, так, щоб вояки мали нагоду відбути військові вправи заки наступлять тяжкі морози.

Манітоба виборола охорону довжників

На засіданні сенатського фінансового комітету в Оттаві зявилися 10. липня представники всіх партій у манітобській леґіслятурі під проводом премієра Брекена і представили домагання в справі привернення правної охорони задовжених фармерів у Манітобі.

Премієр Брекен апелював до комітету, щоби помогти манітобським фармерам через привернення т. зв. Фармерс Кредиторс Арренджмент акту, який давніше був в силі в Манітобі а тепер обовязує в Алберті і Саскачевані. Домагання премієра підпер консервативний провідник Виллис, сісіефський Фармер, суспільно-кредитовий Роджерс, і Ф. І. Рід, представник зорганізованих фармерів Манітоби.

Премієр Брекен сказав, що бил попирають лідери чотирох ріжних груп. Але є ще "два інші лідери в манітобській леґіслятурі, одним з них є комуніст (Литтерик), однак не знаю, де він тепер перебуває". Серед сміху членів комітету премієр запевнив, що оба неприсутні лідери також попирають це домагання.

(Литтерик є одиноким комуністом в манітобській леґіслятурі, однак десь він звіяв. Саме тепер поліція переводить арештування видних комуністів у Вінніпеґу).

Сенатський комітет прихилився до пропозиції делеґації й одобрив 12 проти 10 голосів додаток до акту, щоби включити Манітобу під його приписи. Попередньо приняв таке рішення парлямент.

Канада постачає приблизно девятьдесять процент цілої світової продукції ніклю, й більшість його здобувають в околицях міста Судбури, Онт.

Дощі в Алберті сприяють ростові збіжжя

Оттавський останній збіжевий звіт не дає багато надії на обильні жнива.

Дост. Д. Б. Малин, міністр рільництва, випустив у вівторок пятий звіт про умовини збіжевої рістні. Той звіт подає, що в цілій провінції рання пшениця почала вже висипатися, а шорстке збіжжя, хоч і є трохи припізнене, росте дуже гарно.

Загальні умовини росту збіжжя є добрі. Дощеві опади, що почалися від 1-го липня й були майже загальні, спинили посуху, яка почала була загрожувати багатьом околицям.

Всі кореспонденти звідомляють, що вигляд на врожай надійний, однак на півдні й південнім сході відчувається й дотепер ще брак вогкости; тепер дуже потрібний там дощ, щоб допоміг збіжжю виповнювати колосся. Збіжжя там почали виколосюватись на стеблинах високих 10—12 цалів, але надійність на врожаї в тих околицях — невелика, хоч негайний дощ направив би багато піль.

Оттавське звідомлення про збіжеві умовини, яке доміняльний департамент рільництва щойно випустив, подає, що врожаї в північній Манітобі, середнім Саскачевані й південній Алберті будуть поважно зменшені, як показувалось, хіба що в скорому часі впадуть добрі дощі й відтановлять рістню. На початку липня в південному Саскачевані стояла велика спека, що доходила до 100 степенів в отіненні й від неї багато збіжжя загоріло.

Обильні дощі перервали посуху в північнім Саскачевані

Почавши з вівтірка минулого тижня, в північній половині Саскачевану випали обильні дощі. В саскатунськім дистрикті впало дощу близько на цаль. Найбільші дощі впали від Ллойдминстер і Керроберт на заході до Ватроус і Гумболт, на схід від Саскатуну. Менші дощі впали коло Принс Алберт і в східній частині провінції від Мелфорт і Тисдейл на полудне до Йорктону та Мелвил.

Ці дощі перервали ґрізну посуху і в багатьох дистриктах ще поправлять засіви. Однак не всюди. Декуди переорюють засіви.

ГРАДИ В АЛБЕРТІ

В дистрикті Фрутлендс (недалеко від Калбар в Алберті, впав минулого тижня град величини двох цалів. Він повибивав у багатьох хатах вікна, побив кури й понищив городи.

З Вилтон Парку пишуть, що град вибив там збіжжя на 80 до 100 процент. Такого граду не було там від років.

СКЛЕПИ НА ФАРМАХ МУСЯТЬ БУТИ ЗАМКНЕНІ ПО ГОДИНАХ

Міністр торговлі й індустрії в Алберті, Е. С. Меннінґ, загострив приписи про вчасне замикання склепів на фармах і в місточках. Дотепер велося, що багато шторників не придержувалися годин і під претекстом, що продають сайду і айскрім, продавали інший товар.

Відтепер провінція знесе окремі однодолярові оплати на лайсенси для продажі холодних напитків і мороженого, так що в приписаній годині склепи будуть замкнені. Дозвіл на продаж холодних напоїв і айскріму буде вчислений у загальний лайсенс, однак тільки у дозволенім часі.

ВІТЕР ОСВІЧУЄ МІСТЕЧКО

У стейті Норт Дакота знаходиться маленьке містечко Петібон, яке виробляє собі електрику до освітлювання 5-ма вітраками, що гонять машиною, яка виробляє електрику. Коли є вітер, то властитель електрівні, Рей Ґрим, пускає вітраки в рух, а вироблена електрика збирається по батеріях. А вже з батерій виходить в міру потреби на освітлювання в містечку. В батеріях може призбиратися і стільки електрики, що вистане освітлювати містечко хоч би й кілька день. Це про запас на такі дні, коли нема вітру.

Канадійці мусять носити при собі реєстраційні картки

Після загальної реєстрації в серпні кожний мешканець Канади, горожанин він чи чужинець, мусить при собі носити особисту посвідку (ідентифікейшен картку), в якій буде вписана його кваліфікація до служби державі.

При реєстрації треба виповнити квестіонар, почім кожному буде виписана ідентифікаційна картка. Жінки дістануть картку в іншій красці ніж мужчини. Кожного і колинебудь можуть запитати за картку і він мусить її показати. Хто не зареєструється, буде покараний досить гостро.

Консервативний лідер домагається проґібіції

Консервативний провідник, Р. Б. Генсон домагався у промові в оттавськім парляменті заборони продавати і пити алькоголь в часі війни.

За обчисленнями Генсона Канадійці зуживають річно алькоголю за $200,000,000.

МІНІСТР ФІНАНСІВ ПРОТИ ПЛЯНУ ПРОВІНЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ В АЛБЕРТІ

В доміняльнім парляменті спротивився міністр фінансів Ралстон проти інкорпорації албертійського провінціонального банку в Алберті. Міністр не спротивився основанню банку, але тільки орґанізації банку по лінії, яку пропонує соціял-кредитовий уряд Алберти.

Домінія згодиться лиш на такий банк, що буде зорґанізований згідно з приписами, на яких основані всі інші банки.

Гепбирн поздоровшав

Премієр Гепбирн, що кілька тижнів тому дістав був атаку бронхіяльного запалення й пролежав у санаторії в Беттл Крік, Миш. (Зл. Держави), уже поздоровшав. Дня 11 липня він опустив санаторію й виїхав додому.

Британія мабуть занехає евакуацію дітей

Британська преса принесла в четвер відомости, що британське правління хоче занехати плян перевозу дітей з Британії до Канади й інших британських домінії та до Злучених Держав.

Пізніші донесення подали, що евакуація відложена на необмежений час.

Оплата за пересилку пакунків підвищена

З днем 8 липня почала обовязувати підвишка почтової оплати за пересилку пачок. На приклад за 15-фунтову посилку з Вінніпеґу до котрої небудь почти в Манітобі будуть рахувати 81 центів. Дотепер була оплата 55 центів.

180 ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАВНИЦІВ ЗАБОРОНЕНО В КАНАДІ

Пресові цензори заборонили в Канаді 180 періодиків, певне число книжок, летючок, циркулярів та інших матеріялів від початку війни. В тім числі є 117 періодичних видавців зі Злучених Держав.

Нігерська світова вистава в Шикаґу

В Шиґаґу відкрито 4 липня першу нігерську світову виставу, в історії Нігрів в Америці.

Вистава має представити осяги Нігрів за 75 років, від часу визволення їх за Линкольна.

Вистава є в Колісею, й зображує осяги нігерської раси в религії, музиці, спортах, театрі, мистецтві, науці, промислі.

На виставі має бути 120 окремих показів, між ними 300 образів нігерських артистів.

Виставу відкрив президент Розвелт через потиснення електричного ґудзика в Гайд Парку, Н.Й.

Тільки 25 долярів можна вивезти або переслати місячно з Канади до Злучених Держав без спеціяльного дозволу уряду.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

Інж.-аґр. М. Карабут.

МИНУЛА ЗИМА Й ОВОЧЕВІ ДЕРЕВА

ЗИМА ЛАГІДНА — ШКОДИ ВЕЛИКІ

В Манітобі й Саскачевані, а подекуди і в Алберті, минула зима була малосніжна й на загал дуже лагідна. В південній Манітобі снігу не було майже до Різдва, та й після того земля ледви була прикрита. З багатьох місцевостей Саскачевану повідомляють про безсніжну зиму, тоді як в Алберті хоч і було снігу більше, погода дуже часто змінювалась і шкідливо учинкувала на менш витривалі дерева та ягідні кущі.

Садівники в Манітобі понесли чималі втрати, до чого причинилось кілька чинників. Перше — під осінь тут перепадало подостатком дощів і дерева буйно та довго росли. З приходом перших сильніших морозів кора на ніжніших деревах потріскала, бо не встигла належно дозріти, й такі дерева були втрачені. Ті, що більш витривали проти тріскання кори, потерпіли вже за самої зими, бо без сніжного покрову ґрунт сильно висихав за зимової доби й коріння та вершки дерев були ушкоджені.

З яблуньок найбільше потерпіли стандартні сорти, та цього й треба було сподіватися. Такі яблуньки як Гаралсон, Дочес, Гибернал, Харламов, — потерпіли то тут то там, хоч і не цілком втрачені. Наш садівник, Іван Денис, що має садок на півночі Саскачевану, каже, що вершки яблуньок Осман також примерзли. Повимерзало й багато інших овочевих дерев, які він мав на випробовуванні з Експериментальної Фарми в Морден.

Біля Вінніпеґу й далі на південь шкоди сталися майже в кожнім саді. Багато таких сливок, як Сапа, Ока, навіть Опата, попримерзали й не сподіються від них овочів. Все ж на Експериментальній Фармі в Морден, Ман., сподіються й цього року доброго врожаю овочів, бо суперінтендент, В. Р. Леслі, ось що пише в своїм тижневім звіті:

"Цього року буде гарний врожай овочів на Експериментальній Фармі в Морден. Ніколи ще тут не було видно так обтяжених овочами дерев та кущів, як тепер. Яблуні будуть мати повний врожай. Кілька сот ріжних сортів, а між ними й старі та добре відомі — Дочес, Гибернал і Велті, а також новіші як Мелба та Ґаралсон, і нарешті найновіші — Бікон та Мавнт, всі рясно вкриті овочами. Дрібніші яблуньки, цебто кислички чи райські яблучка, як звичайно — аж переобтяжені овочами.

"Трушки також добре зародили. Вишні, включаючи й сорт Дайгавз, дають вигляди на добрий збір. Вишня Нанкінґ просто вкрита овочами. Піскові сливки (сенд черіс) та черемхи, зародили добре як і кожного року. Сливки не надмірно переобтяжені овочами цього року, але треба сподіватися ліпших овочів. Надмерзли вершки деяких сливок гибридів, але внизу вкриті овочами.

"Морелі зародили прекрасно. Скавт просто переобтяжений. Деякі сорти морель, що були виплекані в південній Дакоті, вперше почали родити на Експериментальній Фармі в Морден. Все вказує на добрий збір модель, а дикі, Сибірські та Манджурські, певно дадуть великий збір насіння для плекання дичок. Дикі китайські бросквині мало цвіли й виглядали на збір овочів не дуже обіцюючі.

"Виноград не виріс так буйно як попередніми роками, але сподіємося доброго збору. Сорт Актіндія мав багато цвіту й певно будуть овочі.

"Морва добре цвіла й має багато овочів. Бузина так само цвіла добре. Виглядає, що цього літа буде подостатком ягід з місцевих кущів. Аґрест та порічки добре зародили. Малини та суниці обіцюють збір порівнюючи добрий.

"Волоські горіхи дали великий збір минулого року і здається що цей рік не буде гіршим."

Як бачимо, в Морден і цього року зима не пошкодила овочевим деревам. Це треба завдячувати не тільки особливому положенню тієї місцевости, але й належному догляді.

Мокре літо ховає в собі небезпеки.

За мокрого літа дерева надмірно виростають і не встигають добре дозріти. Це стосується в першу чергу вершків, але й на старших галузках кора остається ніжною до пізної осени, коли її легко може пошкодити раптовий сильний мороз.

Весна й початок цього літа були досить дощливими, а коли дощі й надалі будуть часто перепадати, овочеві дерева будуть потребувати більшого догляду як звичайно. Цей догляд зосереджується над стриманням росту. Осягнути цього можна кількома способами.

Якщо місяць липень, а потім і серпень, будуть вогкими, дерева будуть швидко рости, а там уже й часу мало лишиться на дозрівання очок, кори та деревини. Щоб цей ріст стримати, треба перестати обробляти ґрунт між деревами, тоді він скоріше висихає й ріст зменшується. Та цього замало. Вершки молодих щеп треба повтинати в серпні, ліпше в першій половині того місяця. Це дуже стримує ріст і сприяє дозріванню деревини.

Ось тут один приклад. Минулого року я позрізував вершки на деяких галузках сливки Опата, щоб надати кращу форму дереву. Зрозуміло, що я не сподівався безсніжної зими, бо звичайно тут снігу є аж забагато. Але це обрізування ще раз показало мені вартість такого практикування. Овочі будуть тільки на обрізаних галузках, а на решті понадмерзали не тільки галузки, але й бруньки на цвіт. Вже після першого морозу минулої осени завважив я, що вершки тієї сливки зігнулися мов билини змерзлої трави. Прямо трималися тільки зі зрізаними вершками. Оці то й овочі тепер мають, а примерзлі вкриті листям та новими гонами. Цвіту цілком там не було.

Таке обрізування варт робити на всяких молодих деревах, які не є дуже витривалі на степах. Старші дерева не виростають занадто багато протягом літа й на загал так дуже не ушкоджуються.

Нарешті, щоб вибрати надмір вогкости з ґрунту, можна висівати між деревами овес, ячмінь або ріпак. Ці рослини швико ростуть і так само швидко висушують землю.

Чому кора тріскає на деревах?

Тут може бути кілька причин. Згадаємо про дві головніші. Перше — це невитривалість дерева. На це тільки одна рада — не садити таких дерев. Друге — надмір вогкости в деревині. Як цьому зарадити, згадано було передше, але не треба забувати й того, що крім зменшення кількости води в деревині при дозріванні, відбуваються там ще й хемічні процеси, які мають дуже велике значення.

Всі ми знаємо, що в деревах відбуваються певні рухи соків на весні та під осінь. Весняні соки приносять з коріння ріжні поживні складники до галузок дерева, а під кінець, головно перед опаданням листя, відбувається протилежний рух — з листя та галузок до коріння. Хемічні аналізи та біольоґічні досліди вказують на відмінний склад нагромаджених речовин в ріжних частинах дерева за ріжної пори року. Гадають, що й ці зміни та переміщення поживних річовин, мають до діла з дозріванням деревини.

Для практичного господаря має бути цікавим з цего всего лиш одно — приспішити дозрівання деревини й тим уникнути ушкоджень. Дозріла деревина має в собі певної густоти та хемічного складу, що за зимної погоди не розширюється так як лід, а тому й не розриває клітин.

З наступленням зими дерево ніби засипляє. Якщо погода стоїть зимна й немає відлиг, а також сонце дуже не припікає на кору, дерево може зносити велике пониження температури без найменшого ушкодження. Та так скоро як сонце зачне припікати хоч на якусь частину дерева, соки можуть тимчасово пробудитися й з наступленням нового зимна, змерзнуть. Кора тоді репається, а на весні виглядає на попечену й часом гниє. Щоб таке не ставалося, стовбури дерев малюють вапном або обгортають папером. Біла барва відбиває сонячні проміння й кора не нагрівається. За минулої зими траплялося багато тепліших днів, за якими приходили зимніші, а це й було причиною багатьох ушкоджень.

ОГІРОЧНІ ЖУКИ ШВИДКО ПРАЦЮЮТЬ

Полосатий огірочний жук, біля чверть цаля довгий, швидко наносить великої шкоди огіркам. Та не тільки огіркам вони шкодять. Нападають вони й на дині та кавуни, гарбузи, кабачки (сквош) і на інші рослини з цієї родини. Ці жуки мають жовте забарвлення, чорну голову й три пасочки від переду до заду. Як тільки вони вилізуть з ґрунту, враз нападають на гудину та листки згаданих рослин і дуже часто цілком їх пожирають. Наслідком цего багато рослин гине.

Так скоро як господар завважить шкоду від цих жуків, негайно мусить взятися до боротьби з ними. Винищувати їх можна сумішком арсенового вапна (кальціюм арсенайт) з гіпсом. На одну частину арсенового вапна (по вазі) треба взяти двадцять частин гіпсу (ленд пластер), й добре змішавши, посипати цим порошком листки та гудину рослин. Замість гіпсу можна взяти гашеного вапна, але вапно має нахил стримувати ріст рослин.

Для успішньої боротьби з огірочними жуками, посипання порошком треба розпочинати враз по їх зявленні. Три або чотири порошкування, з триденними перервами, може бути вистарчаючим для винищення цих жуків.

ЛЮПИН В КАНАДІ

Люпин чи лубин, широко вживається в деяких частинах Европи, а тепер зачинають його випробовувати й у Канаді. В Европі вважають люпин рослиною для легких ґрунтів, де бракує вапна. На таких ґрунтах він показався корисним як зелене угноєння, або ж ско[шують] його для заквашування чи плекають задля зерна, що має багато протеїну.

Від року 1930 в Канаді переводилося багато спроб з лю[пином], та на жаль не відомі його властивости в тутешні[х] умовинах. Висівання люпину в Новій Скошії та на Остров[і] Принца Едварда, з метою зеленого погноєння ґрунту, давали дуже ріжноманітні висліди. В деяких випадках люпин поліпшував родючість ґрунту тоді як в інших місцевостя[х] не було помічено жадних корисних впливів.

Досліди з люпином на Експериментальних Фармах в Аґассиз, Шарлоттавн і Оттава привели до такого заключення: найбільш придатним для Канади є люпин що називається "Ерлі Блу"; соя здається [...] рівновартісною йому щодо по[...]ліпшення ґрунту; беручи на загал, соя всеж є більш надійною рослиною й більш родючою на зерно. Люпин часто страждає від недуг та комах тоді як соя майже не знає таких ушкоджень.

ДОБАЧУЮТЬ НІМЕЦЬКУ РУКУ

Британські урядові кола пе[реконані], що це німецький на[тиск] довів до того, що Фран[ція] зірвала дипльоматичні зн[о]сини з Англією. Кажуть, ш[о] навіть перші відомости про т[а]ке загострення не прийшли [з] Франції, з осідку францу[зь]кого уряду, а з Берліна. Да[лі] кажуть, що наслідком тако[го] поступування французького [у]ряду, Франція мусить числ[и]тись з тим, що вона буде бл[о]кована в такій самій мірі [як] Німеччина. Англія забере т[е] де тільки зможе, й всі фра[н]цуські торговельні кораблі.

АНҐЛІЙСЬКА БЛЬОКАД[А] ФРАНЦУСЬКИХ КОРАБЛІ[В] В АМЕРИЦІ

Американський уряд діст[ав] вістку, що британська фльо[та] почала бльокаду французь[ко]го острова Мартініки в Зах[ідних] Індіях.

Бльокада ставить перед [а]мериканським урядом пова[ж]не питання з огляду на за[яву] американського уряду пр[о] розтягання военних кроків [на] західну півкулю.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Єдиний український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 16. липня, 1940.

Бесідник Кожної Неділі в Вашім Домі і Товаристві

Завівся в нас звичай, що люди люблять почути "щось нового" тільки з живого слова.

Приїде хтось з міста або містечка, повчить дечого чи скаже дещо в народнім домі — і люди вдоволені. Кажуть: "Мудро говорив, багато люди з цього скористали. Варто, щоб хтось прийшов чи приїхав ще на другу, третю неділю."

Але ж приїхати комусь з міста до кожного народнього дому на фармах, та ще й кожної неділі, трудно. Навіть неможливо. І так, не то що нового не докладається, але й давно почуте забувається.

А проте не всюди так діється. Коли приглядаємося або читаємо про інші народи, то бачимо, що в них водиться інакше. Там не тільки мужчини, але й жінки йдуть з духом часу та науки, використовують відповідні для себе здобутки знання. Вони живуть, працюють, організуються, як люди.

Там люди не бояться, не легковажать собі друкованого слова. Не чекають, щоб їх хтось учив, а вчаться самі: читають, передплачують відповідні часописи, хосенні книжки; словом — уміють користати з тієї великої благодати, якою є для людськости друковане слово. Вони знають, що без науки нема життя, й розуміють, що не вистане в народнім домі щось почути, або поверховно переглянути ґазету, чи підслухати, як хтось серед гамору читає на голос. Ґазету мають вони в себе дома. Читають її цілу, й не самі, а з усею родиною. Тоді можуть поміркувати й порадитись, як використати те, про що пишеться; думають, що можна в себе завести зразу, а з чим зачекати.

Ґазету перечитують не раз, а десять разів. Коли потім зійдуться разом у своїм товаристві, то не одні справи, про які читали, обговорюють, і з того їм велика користь.

Отак треба робити й нам. Маємо, слава Богові, досить численну українську католицьку пресу, маємо "Українські Вісти", які кожного тижня приносять вісти з широкого світа, з Канади, з життя нашого народу, поміщують статті на церковно-релігійні теми, пишуть як нам орґанізуватися, щоб у нас була і сила і щоб другі нас шанували, пишуть про виховання наших дітей, подають лікарські поради, вчать як взірцево господарити, містять цікаві оповідання, й багато ще іншого пишуть.

Як бачите, кожного тижня заглядує до вас не один бесідник, а нараз кілька бесідників, і розмовляють з вами на всілякі теми, про всякі справи.

Приймість же "Українські Вісти" так щиро, як щиро ми їх до вас посилаємо.

Просимо вас тільки: не кидайте ґазети, не прочитавши, а прочитане вводіть в життя: дорогі, щирі поради використовуйте.

А друге: щиро з нами співпрацюйте: точно й на час платіть вашу передплату; особливо літні місяці є тяжкі для часопису і в той час вони потребують вашої помочі. Ширіть "Українські Вісти" направо й наліво, щоб вони були в кожній українській католицькій хаті. При всякій нагоді орґанізуйте збірки на пресовий фонд нашого часопису. Пишіть дописи й короткі новинки про те, що в вас діється і що може бути цікаве та корисне для загалу читачів.

Ось так спільно дібємося кращої долі.

Дістали по заслузі

Дня 6 липня раненько, державна поліція арештувала в Вінніпегу 19 передових комуністів. Арешт переведено з наказу домініяльних властей в Оттаві. Слідуючого дня арештованих посаджено до потягу і, як інформує вінніпеґська преса, вивезено мабуть до концентраційного табору в Алберті, де вони будуть інтерновані до кінця війни.

Між арештованими є комуністичні міські радні і члени шкільної ради, комуністичні редактори та інші. Чотирьох або пятьох, між ними комуністичного посла до леґіслятури Дж. Литтерика, не можна було знайти.

В той час як відбувалися арешти, поліція перевела ревізії в Робітничім Домі (Турфдім), в канцелярії Р.З.Т. (Робітниче Запомогове Товариство) та ріжних інших комуністичних будинках і забрала книжки, протоколи й інші документи. Вінніпеґська щоденна преса здогадується, що забрано рекорди також у видавництві "Народної Газети". Від суботи не чути, чи та ґазета виходить, чи ні. Поліція навідалася також до будинку молочарні т. зв. Народної Кооперативи.

Провінціональний уряд назначив А. І. Геррисона, авдітора в департаменті атторні-дженерала, спеціяльним комишенером, який заопікується забраними документами і має слідити звязок ріжних орґанізацій з комуністичною партією.

Щодо Робітничого Запомогового Товариства, то поліція каже, що воно було під контролею комуністичної партії і було головним колектором фондів для комуністичної пропаґанди. Інвестиґацію тої організації започаткував провінціональний уряд ще в 1936 році, однак вона була спинена внаслідок рішення суду.

Комуністичні будинки є тепер в опіці фірми Вестерн Тростс, як урядового сторожа ворожого майна. Виглядає, що ця компанія перебрала в завідування також майно Р.З.Т.

Стільки інформацій про акцію влади проти комуністичної діяльности.

Нінащо не придався комуністам їх рев "в обороні демократії", ні пусті вигуки проти націзму й фашизму, якими вони старалися закрити свою протиканадійську і протибритійську роботу. Обговорюючи становище канадійських Українців до війни, проф. Ватсон Кирконел сильно підкреслює льояльно-патріотичне наставлення всіх українських часописів і груп у Канаді, за вимком комуністів, про яких так пише: "Комуністи цілковито змінили спосіб писання після російської інвазії до східньої Польщі і стали ще більше протибритійськими після советської інвазії до Фінляндії."

Замало було комуністам писати проти націзму чи фашизму. Треба було і в позитивний спосіб заявити патріотичне наставлення до Канади. Тимчасом від початку війни в комуністичній пресі не появилася ні одна стаття, в якій комуністи заявили б свою вірність Канаді і Британській Імперії, не було закликів до комуністичних орґанізацій і їх членства, щоб поперли воєнні зусилля Канади. Навпаки, комуністична партія печатала й розкидала противоєнні летючки, якими старалася розбити єдиний патріотичний фронт канадійської суспільности. Така робота була уплянована в користь ворогів. І за це тепер платять комуністи.

Ми, Українці, маємо свої розрахунки з большевиками, як добрі горожани Канади і як добрі Українці. Большевики в подлий і нікчемний спосіб зневажали нашу Церкву, культуру, визвольний рух українського народу в Европі. Большевицька преса пустилася на гидке й безпідставне донощицтво проти багатьох передових наших одиниць, яких одинокою "виною" було хіба те, що поборюють большевизм і віддавна розкривають підривну роботу комуністичних аґітаторів у Канаді.

Та ми тієї думки, що уряд самий дасть собі раду з протидержавними комуністичними елементами. А нам треба усі ті справи вияснити в пресі, на зібраннях і продовжувати ідейно боротися з большевизмом. Нам треба тямити, що серед низових большевицьких симпатиків є такі, що їх "могила не направить". Вони зі страху тепер принишкли і так хочуть перечекати воєнний час у надії, що по війна знову прийде їх час. Але є й такі, що далися звести комуністичним аґітаторам і не хотіли в час завернути, а тепер хитаються й заломлюються. Тепер є нагода вирвати їх зпід впливу большевицького дурману, помогти їм зрозуміти їх помилку, і стати назад добрими Канадійцями й українськими пожиточними громадянами, а можливо, що й членами Церкви. Варто потрудитися для цеї справи. І це буде практичний спосіб боротьби з большевизмом.

До Мартирольоґії Української Греко-Католицької Церкви в Західній Україні

(Вісти з Риму.)

(Докінчення)

ПРОТИРЕЛІҐІЙНА ПРОПАҐАНДА Й АКЦІЯ

В сов. світі наставлення урядництва, преси, радія, виховання, життя є не тільки безрелігійне, але має бути виразно протирелігійне. Якщо в чімсь і робиться якийсь ухил, то він є обрахований на успіх на другому відтинку чи тільки на кілька днів найпотрібнішої передишки, а в одному і другому випадку на ослаблення чуйности віруючих. Так було з заявою голови спілки воюючих безбожників Ярославського: з 23. IX. і перед виборами 24. III. про свободу культу, забезпечену совітською конституцією для "увільнених" народів Зах. України й Білорусі...

За першою заявою прийшов особливіший устав для цих земель, виданий наркомами внутрішніх справ України й Білорусі (й одночасно начальниками тамошних ҐПУ) з забороною духовникам усіх віроісповідань носити на прилюдних місцях станову одіж та вступати до шкіл, лічниць, захоронок, робітничих домів і військових касарень чи без дозволу влади переноситися з місця на місце. По другій — заборонено від травня священикам провадити книги: метрикальні, супружі й померлих (їх перебрали цивільні уряди) та впроваджено пашпортові обмеження. Після касати церковної посілости (піль і забудовань) прийшло безплатне вивласнення цвинтарів, що були власністю церковних громад, на річ громадських урядів. Щодо навчання Божого закону та молитов перед і по науці мали відбутися голосування батьків по громадах до 1-го жовтня; та вже по двох тижнях прийшла повна заборона релігії, хреста і молитов. (Так було в Чортківщині). Згодом посипалися вчителям укази про заборону ходити до церкви, про обовязкові курси комуністичної та протирелігійної роботи (і то в часі Різдвяних свят, наприклад у Стрийщині, Дрогобиччині) й про навчання безбожництва у школі (23-літній повітовий староста в Жидачеві мав на учительській конференції безбожницький виклад на тему: "Піп — послідня сволоч", та накинувся на одного учителя за те, що дівчинка з його школи зложила на мітинґу рученята, розплакалася й прожебоніла: Ми хочемо Бога, хочемо релігії).

Хотіли знести неділю (Тернопільщина), але потому залишили, бо люди не приїздили до міста, до Союзів Кооператив...

Про яке небудь назверхне організування релігійного життя в товариствах, про прилюдне манифестування церковного судовластя, про релігійний друк нема мови: вони як не впрост заказані, то бодай надзвичайно утруднені. (Через недоручування та конфіскату заграничних посилок релігійного друку, ніхто в Галичині не знає цьогорічних місячних намірень Апостольства Молитви; а про випадки з загально-церковного життя й поготів, бо навіть слухання ватиканських релігійних радіопередач — доносив уже двічи Оссерваторе Романо — зачала влада карати карою смерти та найгострішою забороною перетримувати короткохвилеві радіоапарати).

Про це, як уявляють собі протирелігійну пропаґанду на щойно зайнятих українських землях самі совітські владарі, про її розміри та упривілейовання, найкраще висловився секретар української компартії Хрущов у свойому звіті після обїздки Західньої України на початку зимових місяців. Він заявив, що західньо-український нарід дуже релігійний і тому протирелігійна діяльність на тих теренах мусить мати дбайливу підготовку й мусить вестися дуже рішуче з помічччю всіх пропаґандивних засобів. Туди слід вислати бодай 25,000 вишколених пропаґандистів, а якщо не дадуть бажаного висліду мирні орудники, слід буде вжити гостріших засобів.

Наявний спротив безбожній пропаґанді рівняється державній зраді й підпадає карі смерти... (Недаром сказав у приступі щирости один червоний старшина ще в осени: **Наші комісарі злі як чорти, бо ваш нарід кріпкий у вірі й сильно противиться їм...**). А самий другий зїзд спілки войовничих безбожників України у другій половині січня в Києві з участю 140 відпоручників, в тому 30 із Західньої України, нарікав на слабе розгорнення безбожницької роботи, брак матеріяльної бази на місцях, недостачу літератури, нових підручників тощо. Не вгадаємо кілько рублів припало на передвеликодню протирелігійну аґітацію на наших теренах з загальної суми трьох міліонів, відпущених на цю роботу московським центром сов. безбожників; не знаємо, який відсоток намічених для цілого Союзу 15 тисяч передпасхальних безбожницьких зібрань відбувся між західньо-українським народом, що мав обовязок — так твердили швайцарські часописи — на них зявлятися; не чули ми, наскільки мали місце заповіджені львівським радієм богохульні великодні маніфестації, що від літ навіть на Придніпрянщині були відкликані... Зате чути було ще давніше, що на безбожницький вишкіл у Москву вислали навіть поважних західньо-українських педаґоґів, а вже зовсім недавно зачався вишкіл сільського молодняку, щоб опісля робити виступи проти релігії й церкви на місцях. Вже знаємо, якими особливими привілеями (ношення зброї тощо, гл. В. з Р. 1—2, ст. 9) користуються войовничі безбожники. Крім того слід ще зважити, що попри моральну розперезаність і безвідповідальщину вносить комуністичний безбожницький вишкіл в душі своїх бійців богопротивний фанатизм ("Реліґія — опіюм народа"). То для загального релігійного положення в Західній Україні стають характеристичні оттаківські випадки протирелігійних виступів, про які говорять щораз частіше очевидці. В Бориничах (на залізничій лінії Львів—Ходорів) ще в осени вдерлися були до церкви парубки, розаґітовані політруками та хотіли влаштувати музику з танцями, тільки люди не допустили до такої зневаги храму. В Чорткові на Вигнанці намагалися Жидки зайняти церкву, аж люди сокирами їх відстрашили. У Дрогобичі хотіли замінити церкву на кіна, то городський голова казав найперше то саме зробити з божницею. У Славній (Зборівщина) самі совєтські владарі заохочували обрабувати тамошню церкву. Наразі найбільше ревнують за безбожництво місцеві захожі Жиди, та не бракує й своїх, що їх новий лад виніс на поверхню життя зпоміж каторжників, злодіїв, розпусників та всяких темних людців...

ДУХОВЕНСТВО

Оссерваторе Романо з 3-го травня повідомляє за Кірхендінстом, що Берія, комісар внутрішніх справ і голова ГПУ в Москві, приказав засеквеструвати приязні взаємини з гр. Бобрінским, колишнім ґубернатором Галичини (що за нього Москалі були саме вивезли Митрополита Андрея в глиб Росії в р. 1914) і за польського володіння мав покарати багатьох безбожників та влаштувати виступи проти Советів... Крім того львівський відділ спілки войовничих безбожників передав московській централі частину митрополичої бібліотеки. До цього сумного звідомлення вистане наразі завважити, що по касаті столових дібр галицької митрополії зараз по приході большевицької влади, по наложенні мало що не мілінового податку, по опечатанні митрополичої каси ледви чи що залишилося секвеструвати тому новітньому євангельському Лазареві, який уже в листопаді не мав пригорщі гречаної каші на свій найскромніший обід. Ніхто не зглибить цієї душі, перейнятої "журбою за всі церкви" і так боляче зраненої розстрілом брата гр. Льва з родиною при вступі советських військ до Прилбич, а притому так великомужньої та прикладної для священства й вірних...

Не менша духова велич і других Преосв. Владик. Преосвященний Григорій Хомишин каже записувати кожну дрібку поживи і краплю молока, принесену милосердною якою рукою. Преосвященний Йосафат Коциловський — твердять найновіші приходні з Галичини — мав би перенестися до Самбора, щоб бути в осередку свого духовного стада, дарма що чується сильно ослаблений попередньою смертельною недугою. Мешканці св. Юра були зимою пограбовані перебраними за ґепістів злочинцями. Ще перед тим був влом до опечатаної молитовниці львівського духовного монастиря із крадіжжю богослужбових речей; понищений від вибуху німецької бомби тамошній книгозбір та ввесь музей перебрав Національний Музей, а на подвірю осталася (чи й досі?) пообивана камінням статуя Пречистої

В перемиському монастирі мали б жити комсомольці — хлопці й дівчата, а в станиславівському — без зміни: вивезено, як усюди, обстановку і навіть відламлювано клямки від замків у дверях.

Був час, що з деяких зайнятих в осени законних домів винеслося було військо, але в жадному випадку не повернули вони до попередніх власників (Тепер у Галичині знов війська повно). Якщо монаші громадки можуть існувати ще тут то там і працювати, то це слід завдячувати добрій волі: їх самих і добрих людей.

Жовківські ОО. Василіяни мали в зимі до обслуги залишені без священиків парохії аж під Раву. Сестри Василіянки майже всюди на провінції працюють в перебранні, вдержуючись з заробітків, а Сестри Служебниці подекуди (на Поділлі) носять ще законну одіж.

Про священство, занятє в душпастирстві, найкраще казати словами оттакого листа: **"Чорнокрука вийнято з під якого будь права: кожному вільно його викинути за обшивку, обібрати, нагнати — ніхто не уйметься, нікому за це нічого не буде".** Що за поле для попису ґепістам, районовим (вони всі партійні), місцевим вожакам комунізму в переведенні протицерковних замислів. Вище згаданий особливий устав приказував священикам до 14 днів винестися з помешкання, якщо не було воно його власністю. Деінде подбали про це комітети, якщо цілком не прогнали свого душпастиря з села. (Звичайно духовну опіку обіймав новий чи сусідній священик, **але й є,** чули ми, **церкви, де зовсім не правилося від осени; там уже мали б бути кіна, викладові салі, тощо).** Були випадки, що майже на другий день по приході сов. влади на місце, накладав фінансовий уряд на священика аж трикратний податок в порівнянні з тим, що його попереду навіть був заплатив. Бо в нічому не ввійшла нова адміністрація так безпосередньо в продовжування попереднього урядування як у вмірі всяких податків та державних чинитьб. До того мають фінанси по містах і по 10 підвідділів і всюди вимагається платити без жадного відклику, відрочення, рат, мовляв: як нема, то тебе ще візьмем. А крім звичайного доходового податку мають духовники платити ще 40 відсотків додатку.

Спис вивезених священиків (зі Зборівщини, Равщини, і т. д.) **щораз довший і щораз поважніші обіймає назви;** а чимало тих, що залишили свої місця під загрозою арешту або були примушені втікати від вставленого між очі ґепестівського револьверу за "контрреволюційну" проповідь у церкві чи акцію релігійну на терені школи або **від примусу служити донощиком.** За те декуди їхні рідні вже вивезені.

Через це деякі душпастирства розтягаються на щораз більші простори. (В одному деканаті, ми чули, **є ще на місці один декан і один священик).** А до того лучалося, що й римокатолицька людність старалася спровадити до себе наших священиків на місце вивезених своїх душпастирів. **Деякі священики саме в таких грізних обставинах нашого церковного буття неустрашимо проповідують та працюють на свойому пості; і в тому не бракує їм найбільшого привязання вірних, хоч советська влада за це переслідує,** а урядовців за поміч змісця звільняє.

У Львові має далі існувати наш духовний семинар із тридцяткою питомців (є й латинський), а на дієцезальний собор в Великий Четвер явилося до митрополичої палати 200 священиків і навіть десять зголосилися до праці між виселеними. Знаємо також імена Василіян, що давніше і в останніх тижнях перейшли до совєтської займанщини помагати своїм співбратам в тяжкому їх апостолуванні.

ВІРНІ

Найбільший змаг іде за молодь, а найперша ставка це школа. Атеїстичні підручники в міських десятирічних школах, що від нового року мали всюди дістати нових директорів з Наддніпрянщини, ширення безбожництва по сільських 7-річних школах учителями, набраними з Жидів, піоніри по клясах для сторожкого нагляду за захованням "комуністичної лінії", між якими не брак і наших (у Дрогобичі в гімназії дошкулювати мала б учням одна курсантка), це здебільша причини, що наприклад одна учителька радо повернула б, казала, до свого давнішого заняття жидівської покоївки, якою була чотири роки по семинаріяльній матурі з браку посади.

А молодь? "Діти — звітують про одне село в Чортківщині — у свята не ходили до школи. Вчителі відносилися до дітей різно, бо ті молилися самі перед приходом учителя до кляси. Перед і по науці йшли під церкву молитися. В нас стоїть перед школою на майдані хрест: там діти клякали до молитви". "В Коломийщині — пишуть другі — та Косівщині радикали фронтом до церкви, силою вносили хрести до школи; вони там були до половини грудня. Декуди не посилали дітей до школи, доки не буде реліґії".

Таке саме оповідають очевидці зі Стрийщини, Равщини, Жовківщини, Мостищини й інших кутків Галичини, а навіть подають назви місцевостей, де священики мали вчити дітей катехізму в школі довший час по приході советської влади. В міських школах **чудес релігійної ревности малиб доказувати марійські дружинники й дружинниці:** вони тут то там організували перед Різдвяними й великодніми святами спільну сповідь та причастя своїх клясів та підтримують своїх товаришів проти нахабства жидівської шкільної молоді, що найбільше вносить у школу деморалізацію та протирелігійний фермент. Багато моральної шкоди приносить уже сама система коедукаційного навчання, протирелігійної фільми та вистави в "червоних кутках" на які мусить дітвора являтися в неділі (вільні від науки) саме в часі відправи в церкві. В останньому часі та протирелігійна кампанія в школах дещо пронишкла на протест ВПреосв. Митрополита.

Найбільш нещасливі під релігійним оглядом наші сирітки по захоронках, що перейшли під державну опіку і нагляд жидівських учительок: Там вони моляться тільки нишком, бо їм безнастанно торочать, що Бог перестав існувати, хильцем бігають до церкви та приступають до св. Тайн. Неменшим горем для дитячої душі є примусове пожиття під одним дахом дітей усіх трьох національностей зі своїми траґічними наслідками, які на свій лад відзеркалюють увесь траґізм взаїмного ворогування народностей під большевицькою кормигою (летючки в польській мові проти українського католицького священства, роля жидів, тощо).

Кожний однак свідомий розмірів руїни, що загрожує душі молодого покоління. Родині нашій створює неменшу небезпеку радянський подружий закон з відомою процедурою ЗАГС-у, якого відділи, як доносила Правда, існують від грудня по всіх головніших галицьких осередках.

Та треба вірити в здорову душу народу і Божу ласку. При диспутах самі безбожники признають: Е, ви умні люди. Численні реколекції в великому пості відбулися всюди з незвичайними успіхами та підйомом. І загалом, — читаємо в одному листі, — там зовсім інший світ, інша психоза: там є безбожність, але й містична віра та молитва.

ФРАНЦІЯ ЗДОБУТА НЕ ДОРОГОЮ ЦІНОЮ

Німецька військова команда видала меморандум про війну у Франції, в якому підкреслює, що Францію здобуто не дорогою ціною "внаслідок блискавичної чинности армії й штабу в повній єдности з народом і націонал-соціялістичною партією". Від 10. травня в боях страчено 27,074 убитими, 111,034 раненими та 18,384 пропавшими без вісти. За те в полон взято коло 1,900,000 Французів, у тому числі 29,000 офіцерів, та повне озброєння на 55 французьких дивізій.

Британський премієр Чорчил сказав, що Німці втратили 400,000 убитими і раненими.

Силу часопису осуджують по числі її передплатників. Ото ж, якщо Ви є передплатником "Українських Вістей", то постарайтесь, щоб і Ваш сусід став передплатником цього Вашого часопису. А тоді він стане великою духовою силою українського життя в Канаді, а з тим і Вашого.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЛИПЕНЬ

10 С Самсона прп.
11 Ч Пер. мощей Кира і Івана
12 П **Петра й Павла ап.**
13 С Собор 12 Апостолів

14 **Н 4 по С.** Косми й Дамяна
15 П † Полож. Ризи Пр. Богород.
16 В Якинта мч.
17 С Андрея Крит. еп., Марти
18 Ч † Кирила й Методія
19 П † Атаназія Атон. прп.
20 С Томи і Акакія прп.

21 **Н 5 по С.** Прокопія вмч.
22 П Панкратія сщм.
23 В † Антонія Печ.
24 С Евфимії мч. Ольги кн. Укр.
25 П Прокопія й Ілярія мч.
26 П Собор Гавриїла Арх.
27 С Акили ап.

28 **Н 6 по С.** † Володимира В., кн.
29 П Антиногена сщм.
30 В Марини вмч.
31 С Якинта й Еміліяна мч.

НЕДІЛЯ ПЯТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Матея, зач. 28.

У той час як прийшов Ісус у сторону Гадаринську, зустріли його два біснуваті, що вийшли з гробів, дуже люті так, що ніхто не міг переходити тою дорогою. І це вони закричали, кажучи: Що тобі до нас, Сину Божий? Чи прийшов сюди перед часом нас мучити? А недалеко від них паслося велике стадо безрог. І біси просили його кажучи: Коли виганяєш нас, пішли нас у стадо безрог. І сказав їм: Ідіть. А вони вийшовши увійшли в безроги. І кинулось усе стадо з кручі в море і потонуло в водах. А пастухи повтікали і прибігши до міста розповіли про все, і про біснуватих. І це вийшло ціле місто на зустріч Ісусові і побачивши його, просили, щоб відійшов з їх сторін. І ввійшовши в човен, переплив і прибув у своє місто.

Чи Україна була за перших князів католицькою?

Професор Микола Чубатий.

Статей про ту справу, можна б писати десятки, і вони всилі поставити вам перед очі плиткість тих всіх московсько-православних "поучений", будьто старо-українська київська держава не була католицькою, будьто вона вже за часів найбільшої нашої світлости за Володимира, Ярослава та їх наслідників не признавала над собою влади Апостольського Престола, або — як кажуть невластиво — була "православною".

Було то вже по смерти нашого монарха Ярослава Мудрого, наймудрішого та найкультурнішого монарха Европи з першої половини одинацятого століття. Помер він 1054 року на весні, а в літі того ж самого року прийшло в Царгороді до тої нещасливої схизми, що відірвала Східну Церкву від Західньої на довгі століття. На київськім престолі по смерти Ярослава Мудрого засів найстарший його син, Ізяслав Ярославич. Митрополитом тоді був перший митрополит Українець з роду Іларіон. Насувається кожному зараз питання: якжеж до того церковного роздору віднісся провідник української Церкви, митрополит Іларіон? Як віднісся новий монарх Києва, князь Ізяслав? Або іншими словами: чи тримали вони зі збунтованим патріярхом Михайлом Керулярієм чи з папою?

Історики московсько-православної школи замикають очі на багато подій та пишуть без ніякої підстави: "очевидно, що держав з патріярхом". Натомісць найстарші українські джерела говорять щось інше. А саме: говорять по перше, що митрополит Іларіон вже три роки перед схизмою Керулярія не узнавав царгородського патріярха своїх зверхником, бо патріярх конечно хотів посадити у Київі на митрополичім столі Грека, на що ніяким чином не хотів згодитися жиючий ще тоді князь Ярослав Мудрий. В той спосіб київський митрополит був вже готовим прихильником папи, ще заки патріярх збунтувався проти Риму.

Та це ще не все. В Римі — видно — добре знали як неприхильно Українці дивляться на патріярха та його схизму, коли папський висланник який приїхав до Царгороду та безуспішно старався привернути Керулярія до послуху, кинувши клятву на патріярха, не вертає прямо до Риму, тільки їде через Чорне Море до Києва, щоби утвердити українську землю у дотеперішнім звязку з Апостольським Престолом.

Та це ще не все! Бо спитає дехто: чи знаємо, який був вислід заходів папського висланника? Який був той вислід, видимо із цілого панування тогочасного київського монарха, наслідника Ярослава Мудрого, Ізяслава, а зокрема з його відношення до Христового Намісника.

Можемо сміло сказати, що київський князь Ізяслав був католиком у повному того слова розумінню. Його рідня — жінка й діти — його окруження світське та духовне, то все люде прихильні Апостольському Престолові. Жінка його Ґертруда була Німка з походження, отже латинського обряду, однак прибувши до Києва зовсім зукраїнщилася, молилася по українськи, приняла нашу культуру і в ній виховувала свої діти. Свідчить про це її молитвослов, писаний тодішною українською літературною мовою, то є мовою церковно-славянською з українськими змінами. Той молитвослов Ґертруди заховався в однім із музеїв в Німеччині над Реном. Його зміст на сто процент католицький. Кілька молитов та малюнків (приміром: як вона та її син Ярополк клячать перед Святим Петром у ризах папи), свідчать, якими релігійними ідеями жила Ґертруда та в яких ідеях виховувала свої діти.

Одначе князь-католик на київськім престолі та католицький напрям тогочасної української Церкви під проводом митрополита Іларіона не давав спати царгородському патріярхові. Зачалися інтриґи та підбурювання молодших братів проти "старійшого" князя та провідника роду. Хвилево ті інтриґи навіть повелися противникам Ізяслава і молодші брати прогнали леґального наслідника київського престола з Києва на загальне обурення населення, а в першу чергу духовенства, яке лавою стало в обороні леґального монарха київської держави.

Щож робить князь Ізяслав: чи може звертається за помочю до царгородського цісаря чи патріярха? Ні. Він висилає свого найстаршого сина Ярополка послом до славного в історії папи Григорія VII. і просить папу наклонити збунтованих братів до послуху. Нам остав лист папи Григорія зперед нецілих 900 літ до нашого київського князя (з року 1076). В тім письмі папа висказує своє невдоволення із поступку молодших синів Ярослава, заявляє, що бере Ізяслава як доброго сина Католицької Церкви під опіку св. Петра та Апостольського Престола, враз із цілою українською державою. При тім обіцює поміч. Що та поміч була успішна, видно з того, що вже в наступнім році знов бачимо Ізяслава на київськім, великокняжім престолі.

Неприсутність князя Ізяслава в Києві зараз старався використати царгородський патріярх, бо серед домашної боротьби осадив на київськім митрополичім престолі свого прихильника, Грека Юрія. Одначе цей довго місця у Києві не загрів, бо з хвилею повороту правовитого князя Ізяслава на престіл цей патріярший митрополит мусів негайно забиратися, звідки приїхав. Стара наша київська літопись коротко записує: "Ізяслав повернув до Києва а митрополит Юрій відіхав у Грецію". Ці всі події хіба аж надто виразно говорять, чи Україна за наслідника Ярослава Мудрого, за князя Ізяслава (то є: зараз по схизмі Михайла Керулярія) була католицькою чи некатолицькою. Це все хіба переконуючо говорить, яка була віра наших батьків зараз в перших роках по тім нещаснім церковнім роздорі.

Один з найбільше вчених російських істориків Церкви, професор Голубинський, сам признає то все та називає князя Ізяслава "найбільшим католицьким київським монархом". Такі погляди найдете тільки у стисло наукових російських творах, писаних для вчених специялістів. Шукайте того натомісць зі свічкою в українських історіях, писаних для народу; нігде того там не найдете. Московсько-православний дурман "батьківської православної віри" так грунтовно окутав українських вихованців московської школи, що й самі не бачить правди і другим не позволяють поглянути на правдиву духовість та правдиве призначення українського народу на сході Европи.

Дальше життя та геройська смерть князя Ізяслава в обороні його колись невдячних братів, католицька праця його сина Ярополка, пізнішого волинського князя — то все дальша низка доказів католицькости українського народу в 11-тім столітті, свіжо по схизмі патріярха Керулярія. Та про це може іншим разом.

("Шлях").

о. М. К.

Гадючий язик

"Не свідчи ложно на ближнього свого!". Цею заповідю Господь Бог став в обороні чести й слави людей та заборонив шарпати добре імя ближнього очорненнями й обмовою, то єсть виявлюванням правдивих — але тайних блудів другого, коли того не вимагає важна причина. Ближньому можна пошкодити на славі, коли приписуємо йому такі блуди, яких він не допустився; в той спосіб сповняємо гріх очорнення. Колиж виявляємо правдиві, але незнані блуди ближнього, сповняємо гріх обмови. Хто з нас не знає, кілько то люди терпіли й терплять на славі й на майні через язики тих, що обмовляють і очорнюють? Язик гадюки не є такий шкідливий як очорнюючий язик. Гадюка вбиває одну особу, та гадючий язик людини, що очорнює, шкодить десяткам людей. Ту треба згадати й за аноніми, то є непідписані листи, в яких з ненависти або пімсти виписують брехні й чорнення на зовсім невинні особи.

Багато людей не хоче порозуміти того, що виявляти перед другими щось злого, хотяй і правдивого, на свого ближнього — є гріхом. Єсли в громаді хтось пиячить так, що всі знають про це, то не буде гріхом сказати, що він пияк. Єсли хто жиє в диким супружестві й це є знане всім в громаді чи в околиці, то не грішимо, коли говоримо про нього, бо явний чужоложник стратив право до слави й чести через то, що сам подоптав її своїм злим життям і публичним згіршенням. Але буває нераз, що хтось допуститься гріха, о якім мало хто знає. В такім случаю, невільно трубіти по цілій парохії, що такий-а-такий так-а-так прогрішився. Через один чи два тайні гріхи не тратиться права до публичної слави. Можна, а нераз ми й обовязані, виявити тайний гріх ближнього, але тільки тому, хто є відвічальний за добре поведення даної особи. Можна повідомити родичів о злім захованню дитини, о. пароха о парохіянах, настоятеля про підчинених.

Нема провини більше противної любови ближнього над очорнення. Хто почислить усі жертви очорнень? Тисячі фальшиво-оскаржених гниють в арештах, ложно посуджені йдуть на шибеницю чи на електричне крісло, кровавими слезами плачуть жінки, дівчата, яким очорнюючі язики викопали гріб нужди.

Завзятість гадючого язика не дає спокою не тільки живим, але й помершим. Священик і люде співали померщому на похороні: "со святими упокой", а обмовники і чорнителі — як ті безроги — розривають гріб померших і нарушують їх добре імя. Про померших — каже передання батьків — не говори нічого хіба добре.

Хто другого обмовив або очорнив, обовязаний привернути забрану добру славу. Як злодій не може надіятися відпущення свого гріха, єсли не винагородить кривди, не зверне вкраденої річи, так і той, що скривдив ближнього на славі, мусить цю кривду направити. А прецінь як часто забуваємо на цей обовязок!

Єсли ти кого скривдив на славі в чотири очі, ти обовязаний перепросити його перед св. сповідю; єсли збезчестив кого публично, то публично маєш направити зло. Єсли пошкодований на славі поніс також і матеріяльну втрату, то ти в совісти обовязаний цю втрату вирівнати. Обмова й очорнення та свого рода крадіж. Як про крадіж так і про цей гріх треба сказати, що: "гріх доти не може бути відпущений, поки забрана річ не буде звернена". Як ти забрав кому честь, добре імя, так треба його вернути. Правда нераз трудно сповнити цей обовязок, але де ходить о Бога, о небо, душу, та вічність, там нічого трудного не може бути. Кожна провина після можности мусить бути відпокутувана. Хто не хоче направити шкоди, заподіяної на славі ближнього, не може надіятися відпущення гріхів.

В давних часах був такий звичай, що як хто другого очорнив, то за кару мусів вилізти на стіл і в присутности людей три рази гавкнути як пес, а потім очорнення відкликати. Єслиби привернути цю кару в нас, мабуть той гомін гавкання всякими голосами: басовими, теноровими, альтовими та сопрановими понісся би майже по всіх наших галях.

Очорнений має право доходити своєї чести судовою дорогою. Єсли однак не може найти належнього задоситьучення в людей, повинен пожертвувати Богові цей тяжкий хрест і в невинним терпінню успокоювати зболілу душу прикладом невинно терпячого Спасителя.

РОДИНАМ ДЛЯ ОСТОРОГИ

Недавно стався такий випадок. Пізно ніччю їхало авто з чотирма молодими людьми, двома хлопцями і двома дівчатами до міста Трентону в Злуч. Державах. Недалеко міста драйвер так їхав неуважно, що заїхав автом в канал і всі чотири подорожні утонули. Рано заглянули їх люди і поліція витягнула машину з небіщиками, та забрала для розпізнання і евентуального повідомлення родини.

Щож робиться за той час? Около півтора сотні жінок матерей дівнавшись з ґазет і радія, облягло головну стацію поліційну. Чого спитаєте? Власне то цікаве чого. Прийшли тому, щоби довідатися на місци, чи котра з двох утоплених дівчат не є їх донькою.

То вислід нашого свобідного американсько - поганського життя. В такім малім розмірнім місті, як Трентон, півтора сотні матерей не знало де їх уродливі доні блукають. А кілько ще було таких, що не зголосилось? Так нині многі і наші українські родичі дають дітям, тим мудрим американським дітям таку волю, як казали большевики: "в плоть до отділения". Дають їм волю аж до того степення, що не знають, де їх діти, де їх доньки і сини нічку проводять. Тому видите, що було. Ціла юрба — печаливих матерей алярмувала поліцію, щоби упевнитись, чи то часом не їх котрої доня — так загулялася, що аж в канал попалась.

То страшна і велика перестрога для вас усіх, родичів. Той нещасний випадок і та товпа тих трентонських матерей, що не знали до рана, де їх доні на "райда" поїхали, нехай вам стане всім українським родичам перед очами. Треба вам так сповняти свій обовязок, щоби ви в кожній хвилині знали де ваші діти обертаються і з ким вони пристають. Бо з тих, що прийшли до трентонського шерифа ніодна не могла дати ясної відповіди, де її доня була останню ніч. А при дальшім розсліді дізналася поліція, що то не першина, бо вони призналися, що таке діється в їх домі вже від давна, що діти ходять самопас, а родичі не знають де за ними в разі потреби шукати. Нехай той случай буде тривожним сигналом для всіх недбалих родичів.

ЗБОРИ ДІЯВОЛІВ

Одного разу люцифер скликав чергові зібрання ріжних чортів. Мала це бути спільна нарада про нові способи ловлення людей до діявольських сітей. От і попрохав о слово молодий чортик, що недавно лише почав свою практику між людьми, "Я, каже він — всім людям говорю, що нема Бога й вічности, що нема ріжниці між гріхом а чеснотами; між добром а злом, і тому кожний може собі так, як йому подобається".

Сатана тільки покрутив рогатою головою.

— Це мало що поможе. Бо кожна людина чує в своїм серці голос, котрий говорить якраз противно. Тим то голосом навчена кожна людина знає, що існує Бог і вічність, що є ріжниця між добром а злом, що існує вічна кара. Ні! Цим способом багато ти не зробиш.

Тоді попрохав о слово інший, також ще не досить досвічений діявол.

"Я — говорив він — умовляю в людей, що все, про що вчить Церква, то є брехня, людська видумка, тому ж на щож її слухати?"

Чортяче товариство з задоволенням лише потакувало промовцеві. Але сатана тільки махнув рукою. — І твій спосіб, і твоя брехня до нічого. Церква стоїть мов скала. Дарма, що тільки століть всі її підкопують. Тому й дурень бачить, що Церква від Бога. А більшість людей відразу пізнає твою штучку, твою брехню.

Потім через якийсь час панувала мовчанка. Ніхто не зголошувався до слова. Нарешті піднісся старий й огидний діявол й сказав: "Пробував, і я ріжними способами, збаламутити і опанувати людей і здається ніколи я не дійшов до ліпшого успіху, як ось тим способом: — Я, знаєте — не зачіпаю ні людської віри в Бога, ні вічного життя. За те ввесь час, стараюся вкорінити в них цю невинну думку: "На те все ще маєш багато часу, тому нині не суши собі тим голови". Люцифер аж підскочив з радости. От, це знаменитий винахід. Дійсно — найліпша й найбільша сітка на ловлення душ; є отсі коротенькі слова: — "Потім" — "Добре потім" — "ще маєш час".

("Христос Наша Сила")

ПОЧИТАННЯ СВЯТИХ

Український нарід любить святих угодників і йде за їх наукою. Він глибоко почитає їх. Дякуючи культові святих християнська віра поширилася й утривалилася в нашому народі. Визначні особи, їхні діла, потягають людей. Католицька Церква не навернула наших предків фільософічними міркуваннями. Вона вказала на великих святців та й знаки, що вони творили. Нарід зрозумів цю мову. Вона його зелектризувала. Життя святих голосили християнські правди справедливости, любови, благодати, порядку і людського достоїнства. Вірні виділи перед собою живих героїв. Перед вірними ставало живе, наглядне християнство, правдиве життя. Віра в святих вчила, що Божа правда побідить а Господь кожному по його ділам заплатить. Звідси надія, радість і потіха в трудноощах. Святі є учителями, помічниками, прибіжищем, взором. Тому почитайте святих і святкуйте їх память!

ЛИТВА ЗРИВАЄ КОНКОРДАТ

Литва повідомила Ватикан, що відкликує конкордат, заключений з Ватиканом по довгих літах напруження й незгоди. Більшість населення Литви є католицька. В ній було 1,200 католицьких священиків і 224 церков. Кажуть, що те, що сталося, треба приписати тому, що в Литві рішають тепер Совети.

Щасливий чоловік, що боїться Господа, що дуже любить заповіди Його. Насіння його буде потужне на землі; буде благословений рід праведників. Достаток і багацтво буде його по віки. (Псалом 112.)

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЛИПЕНЬ
21. НЕДІЛЯ 5-та по Сош. —
Новий Сокаль
Вайлдвуд
Еґремонт (пікнік)
22 до 27 — Черґил (катехизація дітей)
24 до 27 липня — катехизація дітей в місті Карвел.
28. Неділя 6-та по Сош. —
Карвел місто.
Черґил
Голден
BASILIAN FATHERS
9648 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

ЛИПЕНЬ
21. Нед. 5. по Сош. — Стрий (пікнік)
Редвотер (пікнік)
28. Неділя 6. по Сош. — Давнінґ (пікнік) і Глендон (пікнік)
BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя — Мерідейл
22 липня до 3 серпня — Катехизація дітей — Петлюра
28. Неділя — Колд, Валей Ривер (місто) празник.
СЕРПЕНЬ
4. Неділя — Дафин, Петлюра.
о. А. Роборецький,
Box 64., Дафин, Ман., Тел. 349.

ЛИПЕНЬ
МІСЯЦЬ КАТЕХИЗАЦІЇ И РІДНОЇ ШКОЛИ
21. Неділя 5 по Сош. —
Плейн Лейк
Лішор
Блумінґтон (Перше св. Причастя)
Краків
Москалики
Чипмен (великий пікнік)
28. Нед. 6 по Сош. і св. Володимира:
Іннісфрі Р. М. Б.
Новий Київ
Мирнам (Перше св. Причастя)
Веґревил
Делф
Ендрю
Восток
BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя 5 по С. св. Духа —
Бовсежур
Кенора
28. Неділя 6 по С. св. Духа —
Транскона
Галашвил
BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя — Бобулинці
28. Неділя — Куликів
Українська Католицька Місія, Рама, Саск.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя — Ростерн (Св. Духа). Мічам (пікнік)
28. Неділя — Ростерн (Пресв. Богр.)
о. Петро Криворучка,
304-4*th Ave. North, Saskatoon.*

ЛИПЕНЬ
21. Неділя — Ле Пас
28. Неділя — Чехів
Українська Греко-Католицька Місія, Прісвил, Саск.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя 5 по С. — Сифтон, Венлав.
28. Неділя 6 по С. — Ґрендвю місто
о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя — Бюкенан
28. Неділя — Канора
28. Неділя — Роншмід, празник св. Володимира і Ольги (Впр. Отець з Йорктону).
о. Петро Пасічник,
Канора, Саск.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя — Ґронлід
28. Неділя — Бруксбі По богослуженні спільний обід та концерт дітей
(В часі ферій буде відбуватися катехизація)
Український Греко-католицький Парохіяльний Уряд.
251-13 Ст. В., Принц Алберт, Саск.

ЛИПЕНЬ
28. Неділя — Гори (пікнік)
о. В. Гуменюк,
Кадворт, Саск.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя — Вінніпеґосіс фарми
Пайн Ривер
Мінк Крік — Св. Місія
28. Неділя — Медовленд, Кавон.
* * *
КАТЕХИЗАЦІЯ ДІТЕЙ — ЛИПЕНЬ
21 до 27 — Пайн Ривер
22 до 28 — Медовлендс
29 до 3 серпня — Савт Бей і Кавон.
21 до 28 — Свята Місія в Мінк Крік.
о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя — Ріджайна
28. Неділя — Кендіяк
о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ЛИПЕНЬ
21. Неділя — Ґород. Шол Лейк.
28. Неділя — Сенді Лейк, Еріксон
Українська Греко-Католицька Місія в Сенді Лейк, Тел. 0-04.

ЛИПЕНЬ
21. Неділя 5 по С. — Ст. Джуліен, По Богослуженні Пікнік.
28. Неділя 6 по С. — Ланівці.
о. Теодор Коцаба
Box 150. Алвена, Саск.

ЛИПЕНЬ
18. Св. словянських Апостолів Кирила й Методія — Вайт Біч (Сопов)
21. Неділя — Флин Флон, Ле Пас
28. Неділя — Сван Плейн.
СЕРПЕНЬ
4. Неділя — Кемсак
11. Неділя — Норквей
18. Неділя — Арран місто
19. Понеділок — Преобр. Господнє — Гвайт Біч (Сопов)
25. Неділя — Глен Елдер
28. Середа — Успення Пр. Богор. — Ст. Філіпс (празник)
о. Н. Сірий.
Арран, Саск.

Іннісфрі, Алта., Воздвиження Чесного Хреста

Дня 7 липня в Мирославна Народнім Домі зібралися парохіяни і много інших на мітінґ у справі зміни календаря.

Збори отворив предсідатель п. Василь Ґнира і дав гарний відчит у якім представив конечність зміни. П. Ґнира вказав на добро, що ми можемо мати і наші діти, якщо приймемо григоріянський календар. Рівно ж з часописів доказував, що всі наші брати на еміґрації пр. в Бразилії, вже святкують після нового стилю.

Опісля покликано до слова Впр. о. М. Пасічника ЧСВВ. О. Пасічник дов довгий виклад, вказуючи на конечність такої зміни та що тим самим, що приймаємо новий календар, не тратимо ні наших свят, ні рідного українського католицько го обряду. Також отець вказав на многі зарази асиміляції що для нас плинуть зі святкування після старого стилю.

По промовах слідувала довга, півторагодинна дискусія й питання. А вислід був такий, що з присутніх парохіян за зміною заявилося 49 парохіян а проти зміни було 8 (вісім). Ті вісім уперто стояли при старім календарі, не маючи на це основних арґументів. Однак ми віримо, що коли вони зріло застановляться над великим добром, що ми осягнемо зі зрівнання нашого календаря, заперестануть бути ворожими до своїх священиків, мовляв, що вони касують давні традиції бо вводять новий календар.

Вислано петицію до Їх Екселенції Василія Ладики ЧСВВ., з просьбою о позволення святкувати свята після нового стилю, то є по стилю григоріянського календаря.

Просьба підписана в імени парохіян ось цими особами:
Предсідник: Василь Ґнира
Секретар: Юрій Франко.
Писар: Ол. Кузик.

За Комітет:
Данило Кавич
Стефан Саїк.

Каже, що хрестив з милосердя

Празькі часописи повідомляють, що там засуджено на 15 місяців вязниці 66-літнього священика доктора Фердінанда Гроуду за те, що після німецької окупації записав до метрикальних книг про охрещення 454 жидів, яким видав копії метрик, щоб їх не переслідували на підставі протижидівських законів, а також щоб вони мали право на виїзд до Південної Америки. Священик заявив на суді, що зробив це свідомо з християнського милосердя.

ХОЧУТЬ ПОЗБАВИТИ ГАКОНА ПРЕСТОЛА

Виходить на таке, що Норвегія готова скинути короля Гакона, що перебуває в Лондоні, і перемінитись на державу тоталітарного характеру. До того мають змагати Німці й партія Квізлінґа, провідника норвезьких фашистів.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Арран, Саск.

Відбулось величаве торжество в день Пресвятої Евхаристії

Неділя 30. червня, останеться в памяті на довго мешканцям Аррану й сумежних місцевостей, з нагоди дуже торжественного відсвяткування празника Пресвятої Евхаристії.

Хоч майже через чотири дні до суботи вечера, перед самим празником Пресв. Евхаристії, Всемогучість Божа, обдаровувала тутешні околиці щоденним дощем, й видавалось, що заповіджене торжество з причини непевної погоди, та тяжких болотнистих доріг не допише; то все жилось надією, що Боже милосердя дозволить, щоби нарід віддав належний поклін, свої почуття, й найглибшу честь маєстатові Божому в день Празника Пресвятої Евхаристії.

Хоч переходили час до часу в суботу дощі, то помимо цього робилось, що моглось, щоби прикрасити відповідно до хвилі цього торжества, й церков на зовні, бо в середині є викінчена величавим помальованиям, церковну площу, та улиці міста, кудою мав перейти релігійно-тріюмфальний похід з несенням Пресвятої Евхаристії.

В тій цілі Заряд Парохії, в порозумінні з управою місточка (до котрої належать переважно Українці) , збудували в центрі міста "тріюмфальну браму", куди мав перейти процесійний похід зі Святими Тайнами.

Браму гарно прикрашено трьома великими прапорами церковно-папським, канадійським й українським, та меншими прапорцями. Рівнож пороблено декорації попри боки улиць, куди мав перейти похід.

Зроблено 4 престоли, де малось відчитати 4 Евангелія, та частинні поділи св. Суплікації перед Найсвятішими Тайнами. Престоли зроблено перед домами парохіян, панства: Швайковських, Дутчишиних, Загарійчуків, й четвертий коло церкви під місійним хрестом.

Прийшов ожиданий день празника, св. Неділя. — Ох, якийже то чудовий день Боже милосердя післало. Був це справді перший літний гарячий день.

Серця наповнились радістю мешканців Аррану й околиць, що матимуть, щастя й нагоду взяти численну участь в заповідженому торжестві.

Дороги відсихали від впливом сильного сонячного гарячого проміння. Вже з рана почали, чисельно надходити люди. Зїзджались люди автами й кіньми з дальших околиць. Простора площа коло церкви, надсподівано заповнилась десятками авт й фір.

Гарно прикрашена церков, церковна площа, та парохіяльний дім, більшими й меншими прапорами та іншими декораціями, приковували до себе взір всіх людей.

Богослужебні Торжества почались в суботу вечером Всеночним — й сповідю людей. В неділю о 8-ій годині рано, читану Службу Божу відправив Всч. о. Гр. Теплий, на котрій були присутні всі ті, що мали заняти опісля призначені заняття, й ті що були до св. Причастя. Опісля по Службій Божій, згаданий Отець відправив Утреню. В тому ж часі, парох о. Н. Сірий з місцевою процесією виходив до міста на привитання процесій, що прибували на звеличання Евхаристійного Торжества з сумежних парохій.

Повитання процесій відбулось побіч "тріюмфальної брами" в місті, опісля при звуках релігійних пісень входили на церковну площу.

В 11-ій годині почалась співана Служба Божа, яку відправив парох о. Н. Сірий. Всч. о. Теплий сповідав людей й виголосив проповідь. Церква й площа церковна була заповнена вірними, яких обчислювано понад півтора тисячі.

По скінченні Служби Божої, перед процесійним походом у місто, відбулось посвячення нового фелона, в котрому парох о. Н. Сірий в асисті з Всч. о. Гр. Теплим ніс Ісуса Христа присутного в Пресв. Евхаристії, в публичній процесії вулицями міста.

Сам похід виглядав імпозантно й зразково, як довгий ланцюх людей, з святочними відзнаками на грудях, поступав взірцевим порядком вулицями міста.

Похід був уміло й пляново уставлений, в котрому взяли участь всі люди.

На самому чолі походу йшло 3-ох провідників, що вказували дорогу походові. За ними в двох довгих рядах ішли процесії, опісля шкільні й малі діти, позаду них старші панни й жіноцтво. За ними трьох прапорчиків в спеціяльних синьо-жовтих шапочках несли три прапори, папський, український і канадійський. За ними поступав хор з Норквей, Саск., під управою п. Петра Саламахи, що співав в часі Служби Божої, та в часі процесійного походу вулицями міста.

За хором поступали з Найсвятішими Тайнами двох священників з асистою обслуги. За священиками й асистою, йшли представники міста Арран, та представники парохій арранського дистрикту, за ними йшли всі хлопці та мужчини, що замикали похід.

Похід був дуже гарно і взірцево зорганізований місцевим п. нотарем Дмитром Сікорським, котрому на цьому місці належиться честь й признання за його праці, що ніколи від них не відкажеться; котрий много доложив труду з місцевим парохом о. Н. Сірим над цим торжеством.

До помочі вдержання порядку в поході прибув п. Петро Явний зі Стінен, Саск., колишній студент Колегії св. Йосифа в Йорктоні, оба згадані пани є членами Рицарів Колюмба. Крім цього асистою релігійно-обрядовою в поході, та в церкві, занявсь студент фільософії п. Ілія Витрикуш, що прибув на вакації на науку релігії й української мови до тутешньої парохії. Крім згаданих осіб брати участь як сторожі порядку наші українські учителі з поблизьких. шкіл.

День був дуже гарний, горяч великий. Всі пообсмалювались від жару сонця, але помимо більше як годинного походу, ніхто не зрадив Христа Спасителя у відданні йому чести публичної. Ніхто не виступив задля умучення з рядів походу. Старенькі дідусі і бабці, як й малі хлопчики й дівчатка, як вийшли з церкви, так й прийшли коло церкви під місійний хрест, в упорядкованих рядах, де докінчилось це величаве торжество. Всі люди а особливо молодь були одушевлені з цього величавого торжества, що відбулось в честь Маєстату Божого.

За час 40-літнього перебуття наших людей, відбулись такі торжества всего два рази. Раз за Впр. о. др. Редкевича, що минуло понад 17 літ, а друге в 1940 році, — в році великого смутку, та всесвітньої скорботи з причини трагічної війни народів.

З нагоди цього Евхаристійного Торжества заповіджено день молитви в намірені Британійської Імперії й українського народу. Молився наш український нарід й заносив свої молитви в цей святий день, перед маєстат Всемогучого Бога за прибрану вітчину Канаду й цілу британську Імперію, та за свою рідну Україну, щоби вийшли вільними й побідними з цієї всесвітньої хуртовини.

По скінчені релігійних торжеств, заряд місцевого жіноцтва при парохії дав обід в парохіяльному домі, який приготовлено дуже старанно, за що належиться всім паням, що трудились й тим, що до цього обіду чимнебудь причинились, належна честь й подяка.

По обіді продовжалась назначена програма дня, що закінчалась аж вечером висвітленням гарної фільми під управою п. Гордійчука.

Цим торжеством віддано публичну і належну часть та найвищу славу маєстатові Божому тут на землі, а рівночасно скріпились людські серця в любові, у вірі та в прославленні Ісуса Христа перебуваючого, тут в Пресвятій Евхаристії між нами на тім світі.

Прославляймо всі Ісуса Христа!

Празник в Арран, Саск.

В неділю, дня 7. липня обходила тутешня парохії св. Йоана в Арран храмовий празник. Погода була чудова. Знова було дуже много людей з близьких й дальших місцевостей. Празник відсвятковано дуже урочисто.

По скінчені Богослужень, був спільний празничний обід, та інші підприємства. Празник закінчився висвітленням фільми в парохіяльній галі. Всі люди розїхались і розійшлись домів, з новими духовними силами й ущасливленням на душах, зі взгляду на віддання найвищої чести Богові і святим Угодникам Божим.

БОРЩІВЦІ ЗЛОЖИЛИ НА ПАМЯТНИК

Бл. п. о. Навкратієві Крижановському ЧСВВ, Протоігуменові Американсько-Канадійської Провінції.

Дня 30. червня парохіяни з Нового Борщева замовили богослуження за душу пок. о. Н. Крижановського, а по Богослуженнях заставили братолюбні столи з обідом для учасників. Весь дохід жертвували на памятник свойого бувшого пароха.

Цей примір є гідний до наслідування другим, щоби відвдячитися свойому провідникові в дорозі до вічности.

Полинула молитва до Бога зі сердець вірних а доказ глибокої пошани лишився тут на землі в сумі $20.00 на надгробнім памятнику.

ЖЕРТВИ НА СИРОТИНЕЦЬ В АЙТУНІ

Зі Св. Місії в Мітпарк, Саск.

По $1.00: — Іван Семчук, Настя Семчук, Володимир Семчук, Григорій Семчук, Роман Бенерот, Федь Зеленецький, Теодор Трач, Дмитро Белей, Гринько Закус, Лев Зеленецький, Іван Сухораб, Стефан Краецький, Йосиф Чагрин, Гр. Денисюк, Григор Собчишин.

По $2.00: Михайло Ніньовський.

По 50 центів: — Ілія Іванів, Юзефка Денисюк, Стефан Лисик, Іван Кохан, Ева Сас, Семко Шкляр, п-і Короліщукова, п-і Мальовська.

Три незнані особи по $1.00, і інші дрібні датки. Всіх жертв разом $34.20.

Складаємо щиру подяку Впр. о. Місіонареві Гаврилюкові, що займався збіркою, та заохотив людей, щоб зложили свої дари на Сиротинець. Рівнож дякуємо всім жертводавцям, що послухали голосу о. Місіонаря та не щадили своїх жертв. Засилаємо свої молитви перед трон Всевишнього і просимо щоб зволив зіслати много ласк за Вашу щедрість.

St. Ann's Orphanage,
Ituna, Sask.

Піврічні Збори Братства Св. Івана Милостивого

Піврічні збори Братства св. Івана Милостивого відбулися 23. того червня в брацькій галі під числом 607 Фльора вулиці. Зачато збори за молитвою Царю Небесний. Предсідатель братства Гр. Іваськів прочитав програму зборів. По прочитанню програми покликано секретаря рекордового Й. Савку до відчитання протоколу, а відтак жіночий відділ. По жіночім звіті покликано головного секретаря п. Пасічного, який прочитав приходи і розходи за шість місяців.

Загальний прихід .	$2,548.60
Загальний розхід .	$2,220.01
Чистий прихід	$328.59
Перенесено касу з року 1939	$12,082.07
Прихід за 6 місяців	$328.59
Процент від грошей за шість місяців	$88.29
Дійсний стан в банку по кінець мая, 1940. ..	$12,498.95

Контрольна комісія: п. Ів. Майхрук, п. Гр. Хмара і п. Синюк ствердили дійсно так є всьо в порядку. По звіті збори ухвалили на Канадійський Червоний Хрест сто долярів.

Закінчено збори за молитвою Достойно єсть.

Йосафат Савка,
секретар зборів.

Краків, Алта.

Дня 7. липня припадають іменини п. Івана Лащука а день перед тим іменини його супруги Агрипіни. Вони прибули зі Старого Краю з бродського повіту в році 1897, та осіли в околиці Краків. Мають тепер троє дітей — всі повінчані. Цього року добрі діти справили своїм батькам величаві іменини в суботу 6. липня. День почато співаною Службою Божою з парастасом, яку відправив Всч. о. Химій ЧСВВ. На відправі була присутна родина близька і дальша. По відправі всі удалися додому родини Лащуків на спільну гостину. При столі п. В. Федун вніс тост, в якім оповів кілька цікавих споминів з молодечих літ ще в Старім Краю, бо вони односельчани, та натякнув на тяжке життя наших братів під окупантами. Свою промову закінчив побажанням многих літ Солемнізантам. Потім Всч. о. Химій в своїй промові підкреслив особливо добрий примір дітей, що не гордять своїми старшими батьками, але оказують їм свою любов, пошану й вдячність. Це дуже важна чеснота, на яку дуже звертав увагу покійної памяти Др. О. Назарук. Його думка була, що нарід, котрий вміє шанувати старших ніколи не загине. З другої сторони треба признати, що батьби добре виховали своїх дітей, бо зле виховані діти ніколи не пошанують своїх родичів. Відтак від себе побажав ще "многая літа".

Потім переведено збірку на добру пресу, котрою занявся п. Стоцький з Смокі Лейк. Збірка принесла $6.40. По волі солемнізантів розділено на половину для Українських Вістей й Світла.

По обіді люди вийшли на зелену мураву й настала весела гутірка, головно спомини про Рідний Край. Про його красні садки, про хрустальні потоки, про чудові співи птиць, про шкільні спомини і т. д. Здавалося наче чоловік бачить Рідний Край, наче наново переживає давні часи. Так весело й мило проминув цілий день. А п-тво Лащуки чули радість в серці й дякували Богу, що дав їм так добрих дітей. Нехай Господь Бог благословить ту родину й на дальше.

Вірлиний.

Панамський канал у середущій Америці, стратегічно дуже важний для Злучених Держав.

Американська фльота заміновала вступ до каналу, щоби його охоронити перед можливим ушкодженням ворожою державою.

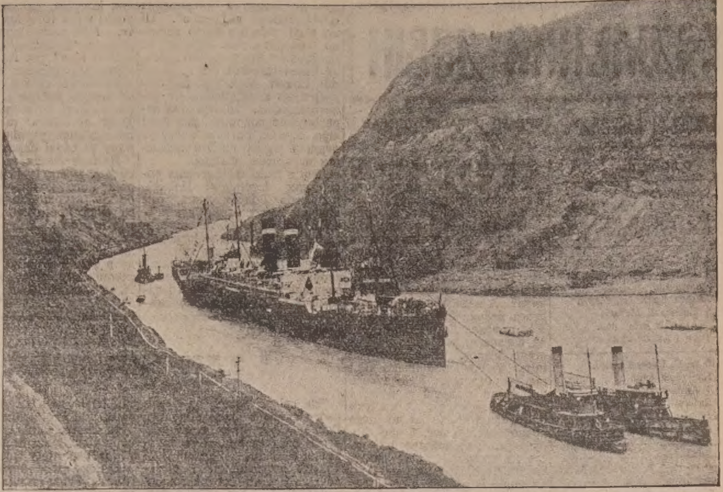

Венкувер, Б. К.

Дня 9-го липня поважне число приятелів і знайомих справили милу несподіванку для п-ва Бабюків з нагоди їх відїзду з Венкуверу до Голден, Алта. Впр. о. В. Каменецький ЧСВВ згадав у своїй промові про заслуги і щиру жертвенність п-ва Бабюків і подякував їм за працю, яку вони жертвували зглядом релігійного й національного добра." Присутні відспівали п-ву Бабюкам многоліття.

При цій нагоді п. Мм. Саранчук коротко згадав про добру католицьку пресу "Українські Вісти" і попросив о збірку. Збіркою зайнялася його дружина пані А. Саранчук, яка принесла $2.35.

Складаємо щиру подяку всім жертводавцям а п-ву Бабюкам бажаємо щастя і здоровля в новій місцевости.

Присутній.

ХТО ПОБІДИТЬ?

Коли слідити за голосами американської преси в справі наїзду Совєтів на Румунію, то можна стрінутись з ріжними поясненнями. Але всі вони як бачимо, не оминають України і української справи. В декого ті справи стоять на першому місці, бо пишеться виразно, що Сталін пішов ліквідувати український рух вцілости, розуміючи під тим ті змагання Українців до незалежної української держави, що їх виявляють Українці поза межами Совєтів. Та інші кладуть головний натиск на те, що Сталін вертає до давньої російської імперіялістичної політики. Кажуть, що він відвертається від інтернаціоналізму, а стає московським націоналістом, в такому самому розумінні як Гітлер є німецьким націоналістом, а Мусоліні італійським.

Сталін тепер хитрує і хитрістю здобуває те, що інші проливом крови. Використовує ситуацію і збільшає совєтську територію, себто силу і впливи Москви. І це є його головне тепер завдання, а не "світова революція" чи доля "пролетарів світа". Пролетарі країв, що не є під владою Москви, інтересують Сталіна тільки остільки, оскільки вони допомагають йому ослабляти ворожі Совєтам держави. Так використовував Сталін "пролетарів" передше в Франції чи Еспанії. Так використав недавно в Фінляндії, а потім у Литві, Латвії й Естонії, щоб при їхній допомозі осягати свої цілі. А цілі ті ясні: побільшення Росії, закріплення влади Москви. Отже, коли тепер говорять про побіду большевії, то це є властиво побіда московського націоналізму.

Таке читаємо тепер в американських ґазетах, коли вони обговорюють заняття Совєтами Басарабії й Буковини. Ті самі ґазети пишуть далі, що Совети цілком певно, якщо тільки війна Німеччини з Англією затягнеться, займуть ще й Дарданелі, що буде короною московських успіхів, до яких століттями змагали московські царі, але їх не осягнули. Тепер, як кажуть, лекше здійснити московські імперіялістичні цілі, бо нема кому ставити Совєтам опір. Головні потуги заняті боротьбою між собою, а Англія воліє, щоби зростали в силу большевики, ніж малаб рости націстична сила. Значить, коли мати на увазі хвилину, то побіджає московський націоналізм.

Евген Березинський.

СЕЛО

В широкій долині розляглось село,
Мабуть від віків лежить тут воно,
А через него немов синя стрічка
Пливе із шумом бистренька річка.
На горі церковця з трьома вежами
А за цвинтарем знов поля розлогі
Зелені верби вздовж попри дороги,
Дальше, знова ліси, гаї та діброви .
А все те пишне, все гарне і чудове.
Та коли сонце зайде ген за гору
І товар з поля поверне в обору,
Вес мов утихне, весь мир спочине
З гаю чудовий спів птичок лине.
В селу дівчата разом з парубками
Хором співають пісень між садами,
Так десь до півночі, а потім знова
Щоб відпочати до домів розходяться
А село неначе заснуло в долині
Це чудове село ген там в Україні.

КОНЦЕРТ І ВІДЧИТИ

СТУДЕНТІВ КОЛЕГІЇ СВ. ЙОСИФА В ЙОРКТОНІ, САСК.

Повідомляється наших людей, що через місяць **липень** студенти Колегії св. Йосифа з Йорктону, Саск., і Брат С. Методій ЧБХШ. поїдуть по наших українських католицьких околицях з **"Концертом і Відчитами"**.

Проситься наших людей прийти громадно на ті **"Концерти і Відчити"** та приняти шановних гостей щиро й сердечно.

Ці наші католицькі інтелігенти відвідають наші околиці, виголосять інформаційні відчити, забавлять людей добрим концертом і зроблять все можливе для добра околиці. Вони поширять **"Католицьку Акцію"**.

Тому запрошуємо всіх, — прийдіть! побачте! послухайте! Це інтелігенти-провідники з нашої української католицької виховавчої інституції!!

Приходіть всі! Кличте других!

ПРОГРАМА ПОЇЗДКИ Є, ЯК СЛІДУЄ: --

(В Саскачевані)

17. липня — Арран (місто), 8.30 вечером.

18. липня — Арран Весна, (на фармі), 8.30 вечером.

19. липня — Норквей (місто), 8.30 вечером.

20. липня — Сван Плейн, (на фармі), 8.30 вечером.

Дальший порядок поміститься пізніше.

Кореспондент.

Анастазія Рибакова.

МІЙ РІДНИЙ ОПІР

Пливе, пливе кучерявий,
Мій рідний Опір,
Котить свої чисті води,
З гір Карпат уділ.

Раз кучері розсипані,
В пучок позбирає,
Валом котить навпоперек,
То знов розсипає.

І так далі в переверти
То звільна біжить,
То сміється, регочеться,
То щось шепотить.

Іноді в бігу спиниться
Звільна поступає,
Гладким плесом розіллється
Немов спочиває.

Тоді пливе плавно, тихо
І думку думає,
Що бувало, що минуло
Й що вже не вертає.

М. П.

ГОМІН

Ходив гомін уліті
Стежечками пільними,
Дзвонив гомін у житі
Дзвіночками дрібними
Ще не мовлені слова,
Ще не співані пісні,
Ще не сповнені мрії
Всі...

Дзвенів гомін в леліях,
Бренів гомін в струмочках,
І шуміла надія
В молоденьких листочках,
Що промовляться слова,
Проспіваються пісні,
Та і сповняться мрії
Всі...

Вже ж листки ті зітлілі
З вітром кануть та кануть,
Засипають в могилі
Всю надію весняну...
Не промовлені слова,
Не проспівані пісні,
Та й не сповнені мрії
Всі...

МИ НАШУ КАНАДУ ЛЮБІМ

Боже, великий, єдиний,
Нас Українців храни —
Кращої долі для себе
Просять Канади сини.

Тебе ми молим, благаєм
О милосердя для нас —
Най праця наша розквітне
В щасливу годину і час.

Серцем і щиро та вільно
Ми нашу Канаду любім,
Бо нам збігцям із неволі
Дала свободу у всім.

Киньмо всі свари й незгоду,
В братні ставаймо ряди —
Світло любови і правди
Пожене мряку біди.

Три сита

В давнині до грецького фільософа Сократа, що жив тому 2,300 літ, прибіг раз якийсь знайомий і почав з поспіхом говорити:

— Слухай, Сократе, я хочу тобі щось важного сказати.

— Чекай! Чекай — перебив йому мудрець. — А чи ти пересіяв це через три сита?

— Які сита? питає той.

— Перше сито — то правда. Чи те, що маєш мені сказати, є правда?

— Ну, напевне те не знаю, бо мені інші переказали.

— Отже, бачиш, — через перше сито ти не пересіяв! А друге сито — добро. Чи в тім, що хочеш сказати є щось доброго?

— Ну, таке дуже добре воно не є, бо то знаєш...

— Чекай, чекай! Отже й через друге сито ти не пересіяв! То може бодай через третє? Третє сито — конечність. Чи те що маєш мені сказати, конечно мені знати?

— Ну, та так дуже конечно ні — замнявся знайомий.

— Отже бачиш! —каже Сократ. — Хочеш мені говорити щось таке, ані добре, ані мені не потрібне. Так пощо мені це слухати?

Знайомий відійшов засоромлений і вже більше не приходив до Сократа з дурницями.

РОСІЯ КАЖЕ, ЩО НЕ ВИМАГАЄ НІЧОГО ВІД ТУРЕЧЧИНИ

Урядові кола в Константинополі заявили 11 липня, що Росія не має ніяких намірів ставити Туреччині якінебудь домагання.

Ці кола опрокидують, як "чисту нісенітницю" широкорозповсюднений страх у Туреччині, що Росія нібито збирається вимогти від Туреччини концесії у Дарданелях або території на Кавказі.

Росію з Туреччиною старається поріжнити Німеччина. Німецька новинникарська аґенція оголосила в перекручений спосіб документи, які Німеччина захопила у Франції. Між тими документами є лист французького амбасадора до Туреччини, в якім він повідомив свій уряд про турецько-російські взаємовідносини та про те, що турецькі правлячі круги передбачують можливість турецько - російської війни. Німецька аґенція перекрутила той лист так, що амбасадор написав французькому урядові, що турецький уряд передбачує **офензиву** проти Росії. Цей самий французький амбасадор заявив тепер, що він у своїм листі до французького уряду писав цілком противно, а саме, що турецький уряд передбачує можливість **дефензивної** війни проти Росії.

Та мимо тих російських запевнень у Туреччині далі неспокійно, а турецька влада готовиться до оборони. Кілька річників кавалерії та багато резервістів інших кляс покликано під зброю. А людей, що їх звільнено було від військових повинностей на підставі фізичного недомагання, візвано знов ставитись до бранки в дні 15 липня.

В центральній Алберті весь минулий тиждень падали дощі.

Вістник Братства Українців Католиків

Вірлиний.

ДВА НАЙВАЖНІШІ ФІЛЯРИ

Кожна велика будівля має два або більше головні стовпи, котрі піддержують цілу конструкцію. Коли ті філярі знищити, тоді валиться ціля будівля. Та не про ці стовпи я хочу говорити, тільки насувається цікаве й важне питання, чи велика конструкція людства також має такі філяри, котрі її піддержують а без котрих вона не може вдержатися, не може існувати. Дати на це відповідь я не почуваюся в силі й не знаю чи найшовбися такий смільчак між звичайними смертельниками, який твердивби, що може дати непомильну відповідь на повище питання. Чи отже маємо тут позістати в непевности й пускатися на слизьку дорогу ріжних здогадів, ріжних теорій? Ні! Цього не мусимо робити, бо ми маємо жерельну Книгу Мудрости. В ній ми найдемо відповідь на всі найтрудніщі питання суспільности. Цією Книгою є св. Письмо. На жаль дуже мало інтелігентних людей, а особливо з Українців, належно цінить її й майже зовсім не читає її. Радше читають всякі "комікс", "тру сторійс", або большевицькі ілюзії про рай на землі без Бога, Релігії й Церкви. А прецінь Св. Письмо це той угольний камінь, що його не доцінюють будівничі цього світу. Воно й тільки воно може стати основою відродження цілого світа. В цій Книзі ми находимо відповідь на повище поставлене питання.

В Євангелії св. Матея в главі 22 стих 36-40 є описана подія, як одного разу фарисеї прийшли до Христа й запиталя Його: "Учителю, котра заповідь в законі найбільша?" А Христос відповів їм: "Любитимеш Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всею душею твоєю і всею думкою твоєю. Це найбільша і перша заповідь. Друга подібна до неї: Любитимеш ближнього твого як себе самого". І зараз додав: **"На цих двох заповідях увесь закон й пророки стоять".** Звернім увагу на ці послідні слова. Вони дуже важні. Вони кажуть, що любов Бога й любов ближнього є два найважніші закони в такім змислі, що на них наче на двох могутних філярах (стовпах) опираються інші закони. Усунути любов Бога й ближнього а світ зачнеться валити. Як колись сильний Самсон, коли потряс стовпами, провалилася ціла світлиця, в котрій багато людей знайшло свою загибіль, так само хто нищить ці дві заповіди, той копає гріб загибелі всім народам.

Не треба аж доказувати, що нині ці дві заповіди зовсім не впорядку між людьми. І не треба аж дуже приглядатися, аби бачити, що брак тієї подвійної любови доводить світ до катастрофи. Ми мусимо собі усвідомити, не тільки ми але цілий світ мусить усвідомити собі, що якраз тут є корінь лиха. У відхиленнях від найважніших законів Творця. Тут треба закотити рукави та взятися до усильної праці. Ця праця вимагає великої жертви та самопосвяти, однак мусимо рішитися на ню, якщо хочемо здержати світ перед дальшою катастрофою. Машина доти не йде в порядку, доки кожна її частина не буде на своїм місці. Так само й в світі не буде порядку доки не будуть заховані всі закони Творця. Всі члени Братства Українців Католиків, вдумайтеся в цю велику правду! В нашім народі в Канаді, ця праця спочиває на ваших раменах. Треба привернути людей до закону Божого є тоді буде краще житися на Божім світі. Де тільки можете уживайте свого впливу, щоб закон Божий був в найбільшій пошані: у ваших родинах, школах, у вашім окруженні і т. д. Таким способом докинете свою цеголку за краще майбутнє цього світу, а це певно не мине без нагороди колись перед Справедливим Судією.

Пригадка

Дня 28-го липня припадає память Св. Володимира Великого, патрона Братства Українців Католиків. Кожний відділ нехай старається цей день в особливіший спосіб почитати. Де є Богослуження там нехай відправиться молебень до Св. Володимира Великого. Добре булоб устроїти якийсь концерт, вечерок чи сходини і т. п. з відповідними рефератами. Реферати можуть бути про характеристику св. Володимира, про його заслуги, про християнство на Україні, про княжу добу, про теперішний гнет на Україні в порівнанні до колишньої свободи і т. п. Взагалі треба старатися висвітлювати світлі історичні події, бо це має велике значіння у вихованні народів. Поблизькі відділи можуть лучитися разом. Де не можна дістати бесідника, там члени нехай самі стараються перечитати щось про св. Володимира, про перші часи християнства на Україні і т. п. Відповідні книжечки можна набути в "Бібліотеці Добрих Книжок" в Мондері.

Добре булоб устроїти якесь підприємство: пікнік, тощо, якого дохід бодай в части жертвувати на Червоний Хрест.

Так переведений день св. Володимира стягне Боже благословенство та принесе великі користи для нас.

Чого не робить характерна людина

Характерна людина ніколи не обіцює нікому того, чого не може, або не є певна, що зможе додержати. Таке недодержання слова підриває нашу повагу, виробляє опінію не серіозної людини, "блягера", а то й обманця.

З такими людьми чесна, поважна людина не хоче мати нічого спільного. Власні діти її легковажать, не слухають; буває й погорджують. На око нам здається, що якраз ми вільні від тієї поганої хиби. Та, не жаль, вона в нас так просто епідемічно поширена, що мало хто її не має.

Тільки пригадайте собі чи не трапилось вам щось подібне: Ось ідете в місті попри багаті крамниці; дитина напирається: "Мамо, купіть цю велику лялю'!" Ви заліниві, щоб розяснити дитині, чому не в силі виконати її прохання, а боїтесь, що дитина розплачеться на дорозі, коли зовсім твердо відмовите. І ви кажете "від напасти": Добре, добре, я куплю, але іншим разом бо я не взяла тепер з собою грошей." Таким чи подібним викрутом ви хочете задовольнити дитину.

Розуміється, ви ані не думаєте додержувати обіцянки; так само як для заспокоєння обіцяли синкові батіжок, чи цукерки — і... не зробили, не дали...

А хіба то тільки з малими дітьми ви так поступаєте? Ей, ану пригадайте собі, чи не обіцювали ви доні чи синкові учневі "золоті гори" за добру клясу? Або при всяких інших нагодах.

Результати такої поведінки? Не маєте ніякого авторитету в очах власної дитини. Вона вам не повірить і не звернеться до вас навіть тоді, коли їй вашої доброї поради так дуже треба, коли ця порада може була б рішала про щастя цілого життя тієї дорогої вам дитини. По пораду дитина звичайно звертається до тих, що їх ніколи не ошукали (бо не мали нагоди), хоч може вони такі самі як ви, а може й гірші. Але ваша дитина того не знає, вона шукає правди, вона хоче в неї вірити, а в вас вона не звикла її знаходити.

Та ви так безцеремонно відноситесь не тільки до власних дітей. Про вашу чесність і правдомовність переконуються помаленьку всі, що вас знають.

— Пане, чи пані, будь ласка, промовте там слово за мною. Чув (чула), що там можна дістати працю. Я на всяку роботу годжусь.

Замість спитати до якої роботи здібна та людина й щиро порадити: "Любко, вчися вперед хоч порядно числити, чи хату попрятати", — ви від напасти обіцюєте: — "Добре, скажу, питаю". Але ані на хвильку не берете серіозно тих слів, бо знаєте, що прохач чи прохачка до нічого не здібні й поручити їх вам комусь годі.

Вам байдуже, що людина втішена вашою обіцянкою замість братись до роботи й навчитись як слід хоч би будь якого фаху, числить на вашу поміч, жде; марно тратить час, а вкінці, не діждавшись ані вістки ані сповнення вашої обіцянки, починає вас легковажити, ненавидіти, обмовляти.

А ремісники? Це ж клясичні зразки й мистці в недодержанні слова.

— Потребую сута, чи плаща, чи підметків до черевиків на той і той час. Чи можете зробити?

Той ніби надумується, числить і обіцює зробити роботу на час. Приходите в умовлений день — нема!

Питаю раз: "Як могли ви обіцювати за тиждень зробити роботу, коли ви наперед знали, що її не зробите?

— Ей, як би я правду відразу сказав, то ніхто не дав би мені роботу.

Десь-не-десь трапиться чесна, словна людина, але вона навіть признання не знаходить: ми ж привикли, щоб нас обрікували, не противимось навіть.

А все ж таки з тим треба скінчити... Нині того роду поведінка не поплачує. Свої може й пробачать, але світ осудить і з неточними, несловними людьми нічого спільного не схоче мати. На цьому трачить не тільки поодинока людина, на цьому тратить інтерес і повага всього народу. Час оглянутися кругом і вийти вже раз з зачарованого кола недодержання слова й підривання довіря не тільки до себе, але й до всієї української нації.

O.K.

Пішов до вязниці за розкидування грошей

До одного з нюйорських ресторанів прийшов Валтер Менрик, 49 літ, і постановив всі свої ощадности пустити в повітря. Мав він при собі пять тисяч долярів готівкою і в банкових чеках, отже постановив їх позбутися. Всі свої ощадности розкинув у повітря.

За це суддя засудив його на один день вязниці "для його власної охорони."

(Очевидно, що такий тип не дав у свойому життю ні одного доляра на якусь добродійну ціль. А які величезні суми гроша багато наших пускають "у повітря", напр. на піятику, хоч у своїй хаті зроду не бачили доброго часопису або й ніякого, ні не дали жертви на добру ціль. Між ними і вгорі згаданим Американцем нема ріжниці, противно, вони поступають від нього, гірше.)

БАГАТО ЗОЛОТА В АМЕРИЦІ

Уряд Злучених Держав посідає тепер понад $19,000,000 золота, або майже 70 відсотків світових запасів монетарного золота. (Золота, вживане до виробу годинників і іншого вжитку не входить тут у рахубу).

Упадок европейських країв і урядів попричині війни спричиняє дальший наплив золота до скарбу Злучених Держав. Наслідком цього Америка може статись власницею 80 до 90 і більше відсотків світових запасів золота.

Колиб по теперішній війні світ закинув золото як мірник вартости а хотів в Америці купувати товари за товари, тоді уряд Злучених Державах не міг би нічого купити в світі за своє нагромаджене золото. Це не означало би ще банкроцтво Злучених Держав, бо про багацтво краю рішає його виробництво а під тим оглядом Злучені Держави стоять на першім місці між усіми краями світу.

Колиб золото перестало вживатись як заплата за товари, тодіб воно стратило значно на своїй вартости і сталося би звичайним металем, як наприклад, мідь, залізо, нікель і срібло.

З природи і знання

КОМАХИ, ЩО СВІТЯТЬ

Всі ми вже бачили, як у темну літню ніч тут то там блискають маленькі вогники. Часом такий вогник побачимо й на ростинці. Найчастіше такі вогники бачимо на початку липня, коли бувають дуже теплі та парні ночі. От тому й зложилося між людьми повіря, що то папороть цвіте в саму північ під Івана Хрестителя, чи то Івана-Купала.

То блискають святоіванські жучки. Вони мають на задній частині тулубця такі прилади, що витворюють світло. Тільки самчики літають. І самчики теж блискають серед ночі. Самички сидять собі на ростинках, бо не можуть літати, але ще сильніші "лямпочки" мають, як самчики. А по теплих країнах є такі великі святоіванські жучки, що при їх світлі можна й книжку читати в ночі! От, наприклад, мексиканські індіяни чіпають собі таких жучків-світляків до ніг, коли йдуть кудись уночі, то не потрібно їм і ліхтарень. А часом то й прикращують собі волосся світляками, замісць діямантів.

Колиб і людина навчилася виробляти собі світло в подібний спосіб, як жучки-світляки, то не булоб потрібно ані нафтових ані електричних лямп. Та ба! і наукові дослідники напевно ще не знають, як саме жучки-світляки своє світло виробляють.

ТАЙНА МИНУВШИНИ

Дві тисячі миль на захід від Полудневої Америки та тисячу миль від найближчого острова знаходиться на Тихому океані невеличкий остров Великодня. А тому він названий Великоднем що його відкрили 1722 р. Голяндці на самий Великдень. Оцей то остров прямо вкритий величезними камяними статуями, особливо голов людських. Деякі статуї важать і по 50 тон. Дивно, як могли давні мешканці того острова видобувати з каміполому та перевозити такі величезні каменюки. Статуї мають також якісь образкові написи на собі. Чи вони свідки старинної цивілізації?

МАМИНІ ОЧІ БАЧУТЬ ЗА СИНА

В часі минулої світової війни відломок ґранати вдарив молодого жовніра в чоло. Непритомного занесли до польової лічниці, де лікарі провели негайну операцію. Але очні нерви були пірвані і нещасний жовнір, що лежав умлілий, не знав, що вже не побачить світа Божого. Коли прийшов до себе, просив лікарів, щоб зняли з його очей бандаж, бо хотів бачити світло. Але навіть військові лікарі не мали серця відкрити йому страшну правду. Вони зателефонували по його маму.

Коли вона прийшла і він її спитав чи будуть у нього здорові очі, чи може залишиться невидючий, вона поцілувала його сердечно і сказала:

— Синоньку ти мій любий. Очі твоєї мами будуть бачити і за тебе. Не сумуй, бо все буде гаразд. Я ніколи тебе, дитино, не покину!

Довго плакали син і мама, але любов матері втихомирила великий біль молодого жовніра.

Британський уряд визнав Гайлі Селассі цісарем Етіопії й відновить незалежність цієї африканської держави після виграння війни. Тимсамим Британія уневажнила умову з Мусолінієм, в якій признала Етіопію для Італії.

Про Здоровля

Журба й довговічність

(З медицини)

Найновіші досліди лікарів вказують, що журба й пригноблення викликують поважні неправильности у виділюванні жолудкових квасів, дуже потрібних при травленні харчу. Брак відповідної скількости жолудкових квасів унеможливлює процес травлення до тої міри, що декотрі частини нашого організму відчувають його майже негайно. В часі більших журб кормовий провід відмовляє зовсім послуху так, що людина в такому стані не всилі проковтнути навіть трохи якогонебудь харчу. Далі журба, страх, смуток ділають некорисно й на печінку, здержуючи виділювання жовчі. Журба і пригноблення ослаблюють також серце і кровоносні посудини. Частий стан духової апатії й мелянхолії може причинитися й до передвчасної появи склерози. Між духовим станом і правильним діланням всіх людських органів є тісний звязок. Часта журба й мелянхолія викликають передвчасну старість і нидіння. В який спосіб це діється? Перш за все журба ділає на мозок, а відси дорогою нервів відбивається на цілім організмі. В людському організмі нема, як відомо, ні одного знаряду, ні одної клітини, що не підлягали б центральному нервовому укладові. З того виходить, що всякі зміни в мозкових клітинах, які викликує журба, або смуток, мусять відбитися в якийсь спосіб на інших органах. — Як вистерігатися журби? Кожна порада в тій справі видається на перший погляд теоретичною, бо в практиці трудно уникнути журби й пригноблення, до яких життя дає нам багато причин. Властиво є лиш одна добра рада: перевиховати себе під тим оглядом і за кожним разом, коли маємо чимось журитися, завдати собі питання, чи справа, яка нас пригноблює, дійсно аж така важна, щоб задля неї наражувати не поважні заворушення центральну нервну систему. А відтак завдаймо собі питання, чи журба доведе до чогось, чи вона поравить стан річей? Зовсім певно переборщують ті, які твердять, що в нинішніх часах люди занадто журяться. Що правда, нервовий поспіх модерного життя всіх нас зробив дещо більше вразливими так, що часто справи дрібні й без значіння викликують у нас пригноблення і смуток.

Як сонце додає сили людині

Сонце не тільки світить людині та нагріває її. Сонце й сили додає людям. У яснім сонячнім світлі знаходиться і ультра-фіолетне проміння, що шкідливе очам, але помічне тілові загально. Таке проміння шкодить очам, коли глядіти прямо на сонце. Та цего людина не робить. Повіки охороняють очі від шкідливого фіолетного проміння. Та оте саме проміння здоровля й силу приносить людині, коли сонячне світло світить на значну частину людського тіла, прямо на шкіру.

Ультра-фіолетне проміння сонця доставляє тілові живлин (вітамінів) кляси Д. А. коли тіло має подостатком оцих живлин, то і кости кріпшають і тіло набирає такої сили, що може вживати отой кальцій (вапень), що знаходиться в поживі. А досліди німецьких вчених та американського наукового дослідника д-ра Роела С. Перкинса доказали, що тільки ті атлети-змагуни мають найбільше витревалости та сили, що мають у тілі подостатком кальцію й фосфору, та що більшу часть свого життя живуть надворі, на сонці.

Та колиб людина мала в собі й величезні засоби кальцію, але жила тільки в хаті, рідко коли показувалася на сонце, то користи з таких засобів кальцію не булоб. Колиж неможливо часто бувати на сонці, то треба бодай пити потрошки транку ("кад ливер ойл"), що має в собі живлину кляси Д. Ця живлина знаходиться в молоці, маслі, сметані, в рослинних оліях та густих товщах, в яйцях та в свіжій городині.

ЩО ЛЮБЛЯТЬ ЗУБИ?

Щоб мати сильні й здорові зуби, треба їсти таку поживу, що має матеріял у собі на будову зубів. А до таких пожив належить свіжа листкова городина, свіжі овочі, молоко, яйця та разовий хліб. Та хто має змаленьку слабі зуби, тому й відповідна пожива багато не поможе. Треба, щоб кожна жінка, що ще носить дитину під серцем, їла багато зелені з городу, свіжих овочів, набілу, яєць, разовий хліб та кашу. Бо ж зуби дитини починають рости ще в лоні матері. Коли мати їсть відповідну поживу, то її дитина матиме відразу сильні і здорові зубки. А коли молочні зубки сильні та здорові, то й сталі зуби виростуть сильні.

Завжди Питайте за

Канадійською Житнівкою MONOGRAM
Добірним Лікером FIVE SCOTS
Лондонським Драй Джином MONOGRAM
THE BRITISH COLUMBIA DISTILLERY CO. LTD.
Глядіть за цею печаткою на всіх Б.К.Д. виробах

Олекса Стороженко.

ВЧИ ЛІНИВОГО НЕ МОЛОТОМ, А ГОЛОДОМ

Багатому хазяїну післав Бог чимало діточок. Всі ж покірні, трудящі, помагають батькові й матері у всякій роботі; одна тільки дочка (Палажкою звали) удалась така лінива! Тільки й роботи їй, що сидить згорнувши ручки. Ні на сорочку собі не напряде, ні води не принесе, ні корови не видоїть. А дівка ж така — глянуть на неї — здається за двох зробить: висока, гладка і з виду — не взяв її враг — чорнявенька, хороша-прехороша!

Може б вона і не була така лінива, колиб батько й мати, на лихо їй, так в неї не кохались. Ніколи було не налають — не то щоб вдарить — ліниву дитину.

— Донечко моя! — було піч не батько: — чом ти нічого не робиш?... Яка ж з тебе хазяйка буде?... Та тебе ж ніхто не візьме за себе. Кому треба таку панську пиху, як ти? Чи не сором тобі дарма хліб їсти?

То мати зараз і заступається.

— Годі тобі, скаже — гримать на дитину! Як до чого прийдеться, то буде з неї й хазяйка... Аджеж не чужий хліб їсть, а наш.

Вже й подруженьки Палажчині повиходили заміж, а до неї і старостів не засилають, хоч така дівчина, кажу, що кращої в селі нема: біла, повна, тіло ніжне, — як панночка! Бо нічого не робить: не печеться на сонці, не мерзне й на морозі.

Думав старий, думав, що йому на світі робить з лінивою дочкою, та й каже:

— Якби знайшовся такий чоловік, щоб не биттям, а поважним словом зробив з неї роботящу молодицю, то я б з нею віддав би йому третину всієї худоби, що маю.

Знайшовся такий чоловік з другого села; прийшов до Палажчиного батька, і сина з собою привіз. Знатний парінь, дівчині під пару.

— Віддай, — каже, — твою дочку за мого сина, то побачиш, яка з неї буде невсипуща хазяйка.

— Добре, — каже батько, — віддам, і з нею, як сказав, третину худоби, тільки гляди, щоб не били моєї дитини!...

— І пальцем, — каже чоловік, — до неї не доторкнусь!

Одружили Палажку з парубком, і добре погулявши на весіллі, свекор забрав молодих та й повіз до себе. На другий день вся сімя прокинулась раненько і кожний принявся за роботу, а Палажка довго ще ворочалась з боку на бік, поки не обридло лежать, а далі встала, сіла біля віконця та й поглядає на вулицю, і рада б то, раденька, що її ніхто не силує до роботи. К обіду зібралась уся сімя, поставили на стіл борщ; от свекор і пита:

— А хто що робив?

Всякий, хто що робив, розказує, а Палажка мовчить.

— А ти, невістко, що робила? пита свекор.

— Нічого не робила, одвітила Палажка, — і звичаю того не маю, щоб робить.

— Як нічого не робила, то нічого й не їстимеш: і в нас нема звичаю дарма годувать лежнів!

Так сердешна цілісінький день не ївши і сиділа: нема, бачите, рідної неньки, нікому було і шматочок хлібця дать небозі.

На другий день сиділа, сиділа, а далі згадала, що тутечки, як не поробиш, то й їсти не дадуть, — вхопила відра та й принесла води. Як посідали обідати, знов свекор пита:

— А хто що робив?

— Всі робили, одвітує свекруха.

— А невістка?

— Вона води принесла.

— Дайте ж їй кухлик води.

Випила той кухлик небога, поплакала, пожурилась, і знов голодує.

На третій день Палажка принесла води, і як свекруха поралась біля печі, то й вона помогла їй вимішать кашу.

— А хто що робив? пита свекор, сідаючи обідать.

— Всі робили, одвітує свекруха; — а невістка і води принесла, і кашу вимішувала.

— Дайте ж їй грудочку каші.

Не наїлась Палажка тією грудочкою. Нічого робить; як кажуть: голод — не тітка, не нагодує. От вона годі вже сидіти, згорнувши ручки; потрошки, по-трошки, та й стала така ж роботяща, як і всі.

Минув тиждень і другий; от Палажчина мати і каже свойому чоловікові:

— Що то діється з нашою дитиною? Може вона кулаками сльози втирає; може її товчуть і бють нещасливу?... Запроторили аж у друге село, та й досі вісточки об неї не маємо. Хочби ти, чоловіче, навідавсь до неї.

У неділю пішов старий до своєї дочки. Приходить — нема нікого: уся сімя пішла до церкви, тільки одна Палажка осталась і порається біля печі.

— А що, донечко, пита старий, — як тобі живеться?

— Добре, тату, одвітує Палажка, — спасибі Богу й людям.

— Не бють тебе?

— Ні, не бють.

— Спасибі їм! — каже старий, перехрестившись.

Сів батько на лаву, та й дивиться на свою дочку, а вона так тим рогачем орудує! то горшки переставля, то жару підгребе, то вибіжить із хати дровець принести, то вхопить відра та збігає по воду. Що це з нею сталось? думає старий, очам своїм не йме. То було й до печі близько не підійде, а теперечки — глянь, яка роботяща стала!

Аж ось повертаються з церкви свекор із жінкою, з дітьми, а Палажка як ухопить шкураток та батькові в руки:

— Мніть, тату, каже, — а то тутечки такі люде чудні, що як хто нічого не робить, то вони йому й шматка хліба не дадуть!

Батько узяв той шкутарок та й мне, а тут ввійшов у хату свекор з жінкою і з дітьми.

— Здоров був, свате! каже свекор: — а що це ти робиш?

— Шкураток мну, каже старий, усміхаючись, — щоб не гулять, бо дочка мені сказала, що тут такі люди чудні, що як хто нічого не робить, то йому й шматочка хліба не дадуть.

— Е, в нас так, свате! каже свекор, глянувши на невістку. — Не збрехала твоя дочка. Бач, яка стала роботяща! Теперечки давай, як обіцяв, третину, бо й пальцем я до неї не доторкнувся.

— Як же ви її навчили? пита батько.

— А так: вчи лінивого не молотом, а вчи голодом.

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж ґавзів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg, Res. Tel. 21 176.

ЮВИЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ

Підчас забави з нагоди імяиин п. Івана Лащука, в Кракові, Алта., зібрано $3.20
Збірку переслали ОО. Василіяни, Мондер, Алта.

Несподіванка для п-ва Бабюків у Венкубері, Б.К., на заклик п. Д. Саранчука принесла збірку $2.35
Збірку доручив п. Демків.

Впр. о. Н. Сірий, Арран, Саск. $1.00
Леганчук С., Гарт Ривер, Алта. 25c

Всім ласкавим зарядчикам і жертводавцям щира наша подяка.

Адміністрація.

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Повідомляємо українське громадянство Едмонтону, що дня 16-го липня, 1940 р., отвирається ВАКАЦІЙНА "РІДНА ШКОЛА". Школа буде відкрита кожного вівтірка, четверга і пятниці рано від години 9-ої. Наука рідної мови, історії й писання та гри на струнних інструментах. Всякі ближчі інформації подасть учитель Рідної Школи, п. О. Прийма.

Заряд Р. Ш. при укр. Нар. Домі в Едмонтоні.

* *

В середу і пятницю вечером проба співу.

В неділю вечером гарне представлення. Просимо всіх взяти численну участь.

ЗАРЯД. Н.Д.

Спортовий Зїзд Молоді в Голар, Саск.

В ДНЯХ 27 і 28 ЛИПНЯ

СУБОТА, 27-го липня:
Год. 9 до 2 — Катехізм.
Год. 2 до 5 — Сповіді для дітей і молоді.
Год. 7.30 — Молебень до П. Діви Марії.
Проповідь до Молоді — о. Корба.

НЕДІЛЯ, 28-го липня:
Год. 7 до 9 — Сповіді.
Год. 9 — Чит. Служба Божа
Год. 10 — Служба Божа, співає хор з Модел Фард.
Год. 12 — Обід.
Год. 2 до 4 — Хорові пісні: Хор з Модел Фард.
Промови: о. П. Криворучка, п. Орест Жеребко, Бр. Методій Ч.Б.Х.Ш., о. Корба.
Год. 4 — Спортові та інші забави для молоді і старших на площі і в Народнім Домі.

Едмонтонські банки продають воєнних цертифікатів на 5,000 долярів денно

Продаж воєнних щадничих цертифкатів поступає в Едмонтоні більш як удоволяючо. Денно банки продають їх приблизно по $5,000, а дотепер продано їх тут на суму $170,000.

Величавий Пікнік у Вінніпеґу!

Проситься всіх Українців в Вінніпеґу й околиці загостити на величавий пікнік, котрий відбудеться 21-го липня в Норт Килдонан на фармі п-ва Андрусяків, в користь школи св. о. Николая у Вінніпеґу.

Добірна музика для молоді, а ріжні перегони і вправи для дітвори.

За Заряд Комітету Школи:
Д. Малчевський, голова
А. Кушко, секретар.

Чипмен і околиця — Позір!

Великий пікнік у Чипмені (Меморіял Парку) 21-го липня.

Рано, о годині 10.30 співана Служба Божа. По обіді зачинається властивий пікнік з дуже багатою програмою: Гри в Бейз-Бал і Софт-Бал ріжних дооколичних дружин: Побідники дістануть цінні нагороди. Будуть ріжні перегони, змагання й багато інших незвичайних полисів.

Перекуску можна дістати на місці забави. Будуть інстальовані меґафони для передачі гарних новомодних воєнних пісень і маршів, як також для проголошення вислідів гри.

Цілий цей пікнік буде сфільмований. Тому як хочете себе побачити на екрані — прибудьте до Чипмену па 21-го.

Вечером буде розігравка ріжних тикетів а потім цікава фільма в Народнім Домі. По 12-ій годині буде фамілійна забава для старших і молодших.

Приїзджайте з близька й далека на цей день до Чипмену, а ручимо, що не пожалуєте.

ЗАРЯД НАР. ДОМУ.

Будови для Повітряної Школи в Едмонтоні вже на укінченні

Роботи коло обсерваційної повітряної школи Но. 2 на едмонтонськім летовищі будуть покінчені ще цього місяця. Велика ґанґара а також будинки мешкальних кватир та інструкційні кляси будуть готові до вжитку наприкінці цього місяця.

ПИВО

ЦЕ ПРИРОДНА ЧАСТИНА ДОБРОГО Й РОЗУМНО УПОРЯДКОВАНОГО ЖИТТЯ

Все більше й більше люди переконуються, що поміркованість є тоді приємна як вони спочиваючи, уприємнюють свій час. А це можна сказати про ПИВО — про той поміркований напиток — яке є природною частиною доброго й розумно-упорядкованого життя.

ДОМАГАЙТЕСЬ НАЙЛІПШОГО — ПИТАЙТЕ ЗА

ПИВОМ АЛБЕРТІЙСЬКОГО ҐАТУНКУ

"Найліпше з Пив"

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board or by the Government of the Province of Alberta.

Перший Український Фестин-Пікнік

на всім знаній площі в Стоні Крік 20-та гайвей — Мавнтейн

заходом Української Греко-Католицької Парохії, Т-ва ім. М. Шашкевича і Т-ва Жіночого ім. кн. Ольги

відбудеться в неділю 21 липня.

Баси їдуть що пів години, почавши від 12 години в полудне. — Добірний буфет, багата програма, знаменита орхестра. — В разі непогоди пікнік відбудеться тиждень пізніше.

Учасників з Торонта, Брентфорду, Киченеру, Гремсбі, Велланду і Гемилтону щиро витає і за вдоволення ручить

КОМІТЕТ

Фільма з конґресу американських Українців

Українська фільмова спілка "Калина" здіймала підчас конґресу Американських Українців у Вашинґтоні фільмові образи з Конґресу та Свята Української Пісні, що відбулася під проводом проф. Ол. Кошиця. Цею фільмовою справою займався п. Микола Новак. Уже є зібраний сирий фільмовий матеріял, якого є поважна кількість. Дещо з того показувано деяким членам Конґресового Комітету і проф. Кошицеві в "Фільм Сентер" при 9 вені в Ню Йорку. Знимки цікаві і є вигляди, що по зладженню відповідного сценарія матимемо цікаву історичну фільму з тої пропамятної події, якою є і буде Конґрес Американських Українців та получене з ним Свято Української Пісні.

Жінка скочила з мосту "Гей Левел" в Едмонтоні

У середу, в 10 мінут по 5-ій години вечером, скочила з високого мосту, що перекинутий через ріку Саскачеван на 109 вулиці, 45-літня пані П. Дарнел, дружина клерка місцевої гуртівні. Очевидці кажуть, що вона холоднокровно вилізла на залізне поруччя мосту, стала на горішній шині, трошки завагалася, а по моменті злетіла вниз. На хіднику лишила своє одиння — верхній плащ і пулярес, а в ньому два листи — один до мужа а другий до найстаршого сина. В листах написала, що жалує такого вчинку, одначе "так далі жити не може." Її тіло витягнули з ріки два припадкові мужчини, що в той час пливали човном між високим і низьким мостами (між 109 і 105 вулицями). Заалярмована поліція приїхала на місце, як тіло вже було витягнене. Урядовий лікар мав лиш стільки до діла, що сконстантував смерть самовбивниці.

МАТИ ДАЛА СВОЇ ВУХА НЕНОРМАЛЬНІЙ ДИТИНІ

В Лондоні уродилася дитина з запавшим обличчям і без лиць. Тепер той хлопець має вісім років і лікарі підняли ся важкої операції зробити дитину нормальною. Лиця виложили тілом і скірою з інших частин тіла, відтак вставили нові повіки й нові уста.

Коли мати почула, що хлопцеві можна дати вуха, сказала: "Візьміть мої і дайте йому. Вони малі й я їх не потребую".

Цими днями мають відрізати вуха жертвенній матері і вставити дитині.

Едмонтон матиме мягку воду

Едмонтон бере тепер воду для вжитку й пиття з ріки Північний Саскачеван. Та вода дуже тверда. Тепер місто вставляє нові фільтрові машини, які будуть ту воду змягчувати. Сподіються урухомити ті машини ще цієї осени.

ВТОПИЛИСЯ ДВА ХЛОПЦІ

Два брати, 13-літній Павло Криванчук і 9-літній Микола, вийшли в неділю, 7. липня з дому коло Форфар, в албертійськім дистрикті Атабаска, і не вернулися. Слідуючого дня дали знати поліції і кілька пар тій сусідніх фармерів даремно шукали за хлопцями два чи три дні. В четвер поліція знайшла обох утопленими в озері недалеко Форфар. Хлопці втопилися припадково.

"Білецький ворог краю" — сказав шкільний трост у Вінніпеґу

Андрій Білецький, комуністичний шкільний трост з третьої варди в Вінніпеґу є мабуть інтернований, а В. Рос, інший комуністичний представник в шкільній раді, як кажуть, виїхав з Канади.

У звязку з тим А. Бек поставив внесок на засіданні шкільної ради, щоб обом їм відобрати місячну платню в сумі 25 долярів.

"Я переконаний понад усякий сумнів, що Білецький і Рос є ворогами краю".

Однак обох комуністів наразі не позбавлено платні аж до часу остаточного порішення справи. Їх чеки будуть перехованi.

ПРАЦЯ НА ПЕРШОМУ МІСЦІ, А ТАКОЖ ПОСВЯТА

Уся енергія французького народу буде тепер звернена в ту сторону, щоб чимскорше відбудувати і піднести Французів. Таке виходить з заяв передових людей, а в першу чергу з заяви маршала Петена, який тепер є одинокою людиною в Франції, що має ще довіря загалу. Кажуть, що в ньому ще зійшлися найкращі прикмети Французів. Тепер, як надіються, буде положений кінець політичній продажности, яка була вже так сильно вкорінилась в Франції, й завдяки якій Франція не мала справжніх лідерів, а тільки людей з пересічними спосібностями. Тепер, як пишуть газети, мусить наступити цілковита зміна. Мусять знову воскреснути патріотизм, обовязковість, героїчна витревалість. Служба державі мусить бути знову в кожного на першому місці, а тому треба скінчити з політикою як "рекітом". І мусить зайти велика зміна в відношенню до релігії, бо держава, усунувши релігію, не знайшла нічого лішшого на її місце. Політика мусить обертатись довкола таких річей: обєднання, солідарність і тяжка праця.

ДРІБНІ ВІСТИ

Минулого тижня втопився в потоці Ґвайтмад під Едмонтоном 13-літній хлопець Томас Арнол.

Британія витрачує денно на воєнні потреби 43,275,000 долярів.

В Лондоні увязнено 9-го липня бувшого шефа британської маринарської тайної поліції — адмірала сер Беррі Домвила разом з його жінкою. Їх обоїх арештовано на підставі оборонних реґуляцій. Домвил має тепер 62 роки, увільнений від служби в 1936 р. Він належав до пронімецького товариства, яке розвязалося зараз по проголошенні війни.

В Британії ограничено продаж чаю. Будуть продавати лиш по 2 унції тижнево на одну особу. Порція масла й марґарини буде по 6 унцій на особу. В ресторанах заборонено подавати костумерам мясо й рибу одночасно.

Владу в Новій Скошії перебрав новий уряд під головуванням дост. А. С. Мекмилана.

Оттавське правління розглядає можливість замкнення на час війни торговлі пшеницею на "фючер".

Новинкарська агенція Райтера подає з Лондону, що 9. липни зістав замордований король Сіяму. До 1925 року Сіям був під протекторатом Франції. Король мав 27 років.

Бувший французький премієр Рейно взяв участь у сесії французького парляменту, який зібрався був минулого тижня, щоб ухвалити для Франції нову конституцію (тоталітарну). То була його перша публична появa після автомобільної пригоди 28 травня, в якій він був тяжко покалічений.

В Оттаві обмірковують державну асекурацію для канадійських вояків за морем.

Золото в плитах квотували в Лондоні минулого тижня по $37.54 за унцію.

Острів Баду, що знаходиться в проливі Торес, біля Австралії, має цікавий закон. На основі того закону, жінку можна притягнути до судової відповідальности за погане куховарство або за те, що надокучує чоловікові. Та на тім острові є лишень 500 людей, а до того й начальником острова є жінка, пані Етел Мей Рател.

Едмонтонський міський податковий уряд зібрав за цей рік дотепер $60,312 за ріжного роду лайсенси — на дві тисячі долярів більше як минулого року в цій порі.

Польська преса подає, що Німці вивласнили в західних провінціях б. Польщі 3,000 панських маєтків на парцеляцію між Німців.

ГУМОР

Противники не на своїм місці.

На стацію прийшов Іван на голові, мав шапку на ногах, камаші на собі, довгий плащ в зубах, папіроску в очах, веселий вигляд.

* *

Дві дівчині сиділи на траві край дороги. Попри них переходив високий, старий дід з зовсім сивою головою.

— Зима йде! — сказала одна дівчина.

— Вже й сніг на горі! — додала друга.

— Ще до зими далеко, — відповів старий, — бо ще телята на траві!

* *

Голяр до гостя: — Добродію, чи ви голилися мабуть вже коли в нас?

Гість: — О ні, ті шрами на лиці, то ще з війни.

* *

Священик (до умираючого, що гнівався з сусідом): Прости свому сусідові та помирися з ним!

Хорий (по надумі): Як я дійсно умру, то прощаю, але як видужаю, то бігме кости поломлю!

* *

Не вчи брехнею!

В трені їхав тато зі своїм синком, котрий постійно вихилявся через вікно. Коли упімнення тата нічо не помагали, тоді тато вхопив капелюх з голови синка, сховав його позад себе і сказав: "А видиш, чиж я тобі не казав, щоб ти уважав бо вітер вхопить капелюх?" Синок зачав плакати. По хвилі каже тато до нього: Успокійся! я свисну і капелюх верне назад". Свиснув і положив капелюх на голову дитини. Згодом коли тато розмовляв зі своїми сусідами у вагоні, синок зайшов з боку, вхопив капелюх з голови тата, викинув його таки справді через вікно тай каже: "Тату! ану свисніть ще раз".

* *

"Алеж мамцю, — закликала будуча молода — я не знаю, що думати про Юрка. Він так про все сумнівається. Він навіть сказав мені, що не вірить, щоб се було можливе, щоб було пекло".

"О, — відповіла мама — будь терпеливою. Зачекай аж він ожениться, а коли буде з нами жити, ми обі його переконаємо, що є пекло".

* * *

Мама: Чому ти не учишся географії?

Синок: Татко говорили, що карта Европи може змінитися леда день, волію трохи почекати.

* * *

Судя: Ви оскаржені, що розбили фляшку на голові того пана.

Оскаржений: Вибачте, пане судя, але це сталося припадково.

Судя: Як припадково?

Оскаржений: Я не хотів при тім збити фляшки.

* * *

Стрінув Іван свойого товариша, а побачивши у нього підвязане лице, зараз питає: — Чи то правда, що твоя жінка вже вернула з міста до дому?

* * *

Павлусь: Мамо, чому тато немають волосся на голові?

Мама: Бо вони тяжко на нас працюють і клопочуться нами.

Павлусь: Мамо, а ви чому маєте так густе волосся на голові?

* * *

Петруньо: Тату, купіть мені бубен!

Тато: Алеж сину, як ти будеш мати бубен, ти будеш мені дуже перешкаджати!

Петруньо: Ні тату, я не буду вам перешкаджати, я буду бубнити лиш тоді, коли ви будете спати.

* *

Фармер: Чи ти була коли при трешованню (молоченню)?

Нова служниця: О так, там, де я в послідне служила, було семеро малих дітей.

* *

— Я не бачив ніколи, щоби ви хоч раз на зборах (мітінгу) отворили уста.

— Не бачили? Таж я за кожним разом, коли ви промовляєте, зіваю!

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

15. липня, 1940.

Овес —	
Но. 2. С. В.	16
Но. 3. С. В.	14
Ячмінь —	
Но. 1. С. В.	17
Но. 2. С. В.	17
Но. 3. С. В.	15
Жито —	
Но. 2. С. В.	23
Но. 3. С. В.	20

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	750—800
Середні	675—750
Звичайні	525—650
Ялівки —	
Добрі до вибраних	725—775
Звичайні до середніх	625—700
Корови —	
Добрі	450—500
Звичайні до середніх	300—400
Бугаї	350—500
Годівник —	
Добрі	500—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	650—700
Інші вдолину від	600
Свині —	
Бейкони	7.75
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки в фармів.	
Великі А	15—17
Середні А	13—15
Ґрейд Б	12—14
Ґрейд С	10—12
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	19
Но. 1	17
Но. 2	13
Без ґрейду	8

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

15. липня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	71
Но. 2 Нортерн	68
Но. 3 Нортерн	65
Но. 4 Нортерн	63
Но. 5 Нортерн	59
Но. 6 Нортерн	57
Фід	53
Трек	71
Ячмінь —	
Но. 1 С. В., 6-гранний	34
Но. 1. С. В., 2-гранний	39
Овес —	
Но. 2 С. В.	32
Но. 3 С. В.	30
Жито —	
Но. 2. С. В.	44
Но. 3. С. В.	39
Лен —	
Но. 1 С. В.	129
Но. 2 С. В.	125
Но. 3 С. В.	118

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

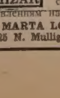

біль в руках, ногах крижах. Ті недуги уступають по ужиттю **"Мізар"**. Великий слоїк коштує $6.25, малий $4.25. Належитість висилайте разом з замовленням на адресу:
MARTA LOZINSKA, Dep. 2.
2325 N. Mulligan Ave., Chicago, Ill.

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 23139
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕГАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24646

Office Tel. 27442 Res. Tel. 33795
DR. JOHN LESIK
Дентист
403—4 Moser Ryder Building
101st Street Edmonton, Alta.

Тел.: — Дому: 27010. Офісу: 25276
Д-р Н. Е. Никифорук
D.M., L.M.C.C.
Лікар — Акушер — Оператор
708 McLEOD BUILDING
EDMONTON, ALTA.
(В будинку напроти почти)

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

ПИТАЙТЕ ЗА —

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня
Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверкоти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже уміркованих цінах.
WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

Учитель: Коли Колюмб відкрив Америку?

Ученик: Я також не знаю, прошу пана професора!